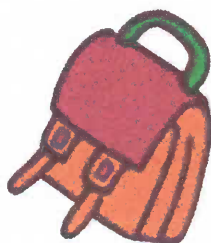

Základní škola Bylany, okres Kolín

„Rádi se učíme, rádi se bavíme“

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
zpracovaný podle RVP ZV**

OBSAH

Název oddílu

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy

3. Charakteristika ŠVP „Rádi se učíme, rádi se bavíme“ včetně zařazení průřezových témat

4. Učební plán

5. Učební osnovy

Český jazyk

Anglický jazyk

Matematika

Informatika

Prvouka

Přírodověda

Vlastivěda

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Tělesná výchova

Pracovní činnosti

6. Pravidla hodnocení a chování žáků

1. Identifikační údaje

a) Oficiální název ŠVP ZV

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

b) Motivační název ŠVP ZV

„Rádi se učíme, rádi se bavíme“

c) Předkladatel

Název školy: Základní škola Bylany, okres Kolín
Adresa školy: Základní škola Bylany
Bylany 104
282 01 Český Brod
IČO: 71009094
REDIZO: 600 045 625
IZO ZŠ: 002 174 111
Ředitelka školy: Mgr. Jaroslava Koželská
Kontakty: tel. 607822004
e-mail: zs.bylany@centrum.cz

d) Zřizovatel

Název: Obec Chrást'any
Adresa: Obec Chrást'any
Chrást'any 20
282 01 Český Brod
IČO: 00235407
Kontakty: tel.: 321 671 011
e-mail: urad@obec-chrastany.cz
web: www.obec-chrastany.cz

e) Platnost dokumentu

Tento dokument nabývá platnosti dnem 1. 9. 2023

Verze č.7, schváleno pedagogickou radou dne 29. 8. 2023

Razítko školy:

Podpis ředitelky školy:

Mgr. Jaroslava Koželská

2. Charakteristika školy

a) Úplnost a velikost školy

Základní škola Bylany svou velikostí patří mezi malé školy. Je školou málotřídní. Povinnou školní docházku zde plní žáci ze tří součástí obce Chrášťany, kterými jsou Chotouň, Chrášťany a Bylany. Někteří žáci dojíždějí ze sousedních obcí Lstiboře z Českého Brodu-Liblic i z dalších obcí. Místo školy se nachází v dosahu dvou linek PID. Kromě docházejících bylanských žáků a těch přespolečných, kteří dojíždějí veřejnou dopravou se objevuje stále více žáků, které si dovážejí a odvázejí rodiče autem.

Součástí školy: 1. **Základní škola** (kapacita 60 žáků) zpravidla organizovaná jako dvojtřídní nebo trojtřídní pro žáky 1. - 5. ročníku
2. **Školní jídelna – výdejna** (kapacita 40 stravovaných)
3. **Školní družina** (kapacita 50 žáků) zpravidla organizovaná podle počtu přihlášených žáků v jednom nebo ve dvou odděleních

b) Charakteristika pedagogického sboru

Součástí pedagogického sboru jsou ředitelka školy, pedagogické pracovnice základní školy, vychovatelka(y) školní družiny. Počty těchto pracovníků se mění v závislosti na počtu žáků zapsaných ve škole.

Hlavní snahou je zvyšování kvalifikovanosti pedagogického sboru.

c) Dlouhodobé projekty

Jsme zapojeni do projektu Ovoce, zelenina a mléko do škol a do projektu Sdílené radosti a strasti základních škol ORP Český Brod.

Další údaje:

1. Vybavení školy

Prostorové vybavení

Původní školní budova pochází z 30. let minulého století. Provoz školy v ní byl zahájen 1. září roku 1938. Objekt se nachází na samém severním okraji obce Bylany v blízkosti křižovatky silnic, které míří do Lstiboře a Českého Brodu. Stavba je zasazena v rozlehlé zahradě s dostatečným odstupem od komunikace. Všechny součásti školy se nacházejí v jediné budově. Tato byla ve školním roce 2017/2018 zřizovatelem nově zrekonstruována.

Budova školy je dvoupodlažní. V přízemí se nachází vestibul, žákovská šatna, ze které lze vstoupit do třídy 1. ročníku nebo úklidové místnosti, chodba, z níž se vchází do kanceláře ředitelky školy, výdejny a jídelny, sociálního zařízení, technické místnosti a do sklepa. Ústí sem i schodiště do dalšího patra. V jižním křídle přízemí je služební byt, do kterého se vchází samostatným vchodem. Aktuálně není byt obydlený a splňuje funkci kabinetu nebo skladu školy.

V mezipodlaží je umístěno hygienické zařízení pro dívky. V 1. patře najdeme 3 třídy, z nichž jedna je používána jako herna ŠD, chodbu a WC pro zaměstnance. Po schodišti se dostaneme k hygienickému zařízení pro chlapce. Nezanedbatelnou součástí prostor, které žáci využívají při výuce a k rekreaci, je školní zahrada. Areál je oplocen, byly provedeny nové nátěry oplocení i vrat a vrátek, jsou zřízena vrata na zahradu z boční ulice. Z vnější části za plotem jsou vybudovány chodníky ze zámkové dlažby. Zahrada je v přední části je osázena zčásti dekorační zelení, zčásti ji tvoří rozlehlá hrací plocha ze zámkové dlažby. Zbývající část zahrady je využívána jako travnaté hřiště. Škola postrádá tělocvičnu. Zajištění tělesné výchovy je řešeno smluvně pronájmem tělocvičny v SOŠ Liblice (podzim, zima). V ostatních měsících je možné cvičit na školní zahradě, na obecním multifunkčním hřišti s umělou trávou, zúčastňovat se plaveckého výcviku v čelakovickém bazénu nebo organizovat různé aktivity v přírodě. Stravování žáků zajišťuje školní jídelna-výdejna. Stravu vyvařuje jídelna MŠ Chrášťany na základě uzavřené smlouvy. Dopravu jídla zajišťuje prostřednictvím svých pracovníků zřizovatel školy i MŠ - Obec Chrášťany. Zdrojem pitné vody je obecní vodovod.. Kvalita vody je pravidelně sledována jeho provozovatelem.Odpadní systém je napojen na obecní kanalizaci, jejíž součástí je ČOV. Celá budova je vytápěna tepelným čerpadlem. Okolí, školní budova i její vnitřní prostory jsou udržovány v upraveném stavu a působí esteticky.

Materiální vybavení

V každé učebně jsou umístěny regály s pomůckami pro výuku ve všech vyučovacích předmětech. Staré a nevyhovující pomůcky jsou postupně nahrazovány novějšími, moderními.

Pro výuku českého jazyka, matematiky, cizího jazyka, prvouky, přírodovědy, vlastivědy a hudební výchovy jsou využívány řady učebnic např. z nakladatelství Nová škola, SPN a jinýchŘada titulů z dalších nakladatelství je používána jako doplňková, inspirativní. Vyučující doplňují průběžně své nápady a řadu textů si vypracovávají sami. Svým obsahem samozřejmě neodpovídají uvedené učebnice beze zbytku výstupům ŠVP ZV, proto je třeba hledat a především tvořit další zdroje.

Zdrojem k samostudiu nejnovějších trendů v pedagogice, nově zaváděných předpisů a dalších zákonných norem a k čerpání námětů k práci a hledání moderních přístupů k žákům a vyučování jsou pro pedagogické pracovníky především portály na internetu. (EDU, NPI, MŠMT...) Učitelská knihovna je pravidelně doplňována nově vycházejícími odbornými tituly. Internet, funguje na všech počítačích ve škole a je všem pedagogickým i ostatním pracovníkům bez omezení přístupný.

V každé z učeben jsou žákům volně k dispozici nejen materiály z oblasti dětské beletrie, ale hlavně encyklopedie v příručních knihovničkách. Množství různých titulů je připraveno v žákovské knihovně. Knihy jsou žákům pravidelně nabízeny a prezentovány. Mohou si je vypůjčit k domácí četbě. Řada titulů je používána ke společné četbě. Průběžně jsou knižní zásoby žákovské knihovny doplňovány a rozšiřovány početně i tématicky.

Ředitelka využívá ke své řídicí práci program „Kartotéka“ . Ke splnění požadavku odesílání dat ze školní matriky využívá program AMOS MATRIKA.

Technické vybavení

Škola je vybavena dostatečným počtem především přenosných počítačů. Žákovské počítače jsou umístěny přímo ve třídách. Ze všech je možné připojit se k internetu. Tento je zprostředkován pomocí wi-fi i kabelového připojení a škola ho získala po dohodě s poskytovatelem a zřizovatelem bezúplatně. Rychlost připojení je více než dostačující.

Při výuce je k dispozici bohatá zásoba výukového softwaru, především z autorské dílny společnosti Terasoft. Je možné využívat i různá periferní zařízení (sluchátka, reproduktory, tiskárnu), CD přehrávače, kopírku, laminovací stroj. V každé učebně je interaktivní tabule.

K výuce hudební výchovy, ve školní družině nebo při zájmových činnostech se dá využít keyboard nebo kytara.

Pravidelně jsou doplňovány zásoby tělocvičného náčiní (míče, švihadla...), jsou využívány medicimbaly, gymnastické kruhy, balanční míč, lano.

Hygienické vybavení

Třídy jsou vybaveny lavicemi a židlemi se stavitelnými prvky.

Starší ale účelně sloužící nábytek v učebních prostorách (skříně, regály) byl částečně doplněn drobnými kusy nového nábytku, neboť se potýkáme s nedostatkem místa k ukládání potřebností a různých produktů výuky.

Jídelna-výdejna je zařízena zachovalými jídelními stoly a židlemi, dřevěnou kuchyňskou linkou, myčkou na nádobí, mikrovlnnou troubou, ohřívacím pultem a umyvadlem s pákovou baterií.

K dispozici je jedno sociální zařízení pro pracovnice školy, dvě pro dívky a tři pro chlapce. V každé třídě je k dispozici umyvadlo se studenou vodou.

2) Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Ve škole je ustanovena tříčlenná Školská rada. Reprezentuje jí jeden zástupce školy, jeden zástupce zřizovatele a jeden zástupce z řad rodičů.

Během školního roku se uskutečňují třídní schůzky nebo individuální konzultace s rodiči žáků, na kterých se projednává nejen prospěch a chování žactva, ale i organizační a programové záležitosti školy. Všechny pedagogické pracovnice mají po předchozí domluvě své konzultační hodiny. Jsou rodičům k dispozici i na telefonech. Bohatě je využíván styk s rodiči prostřednictvím mailu nebo komunikačních nástrojů na telefonech atd.

Velmi úzká spolupráce funguje s Mateřskou školou Chrášťany. Obě školy se vzájemně zvou na objednaná divadelní představení nebo na svá kulturní vystoupení. Každoročně v období kolem zápisu přicházejí předškoláci z MŠ na dopolední návštěvu základní školy a zapojují se do výuky jako opravdoví školáci. Plní úkoly, komunikují, pracují s jednoduchými programy na PC. Všechny poznatky, které takto ředitelka ZŠ o dětech získá, jsou potom velmi cenné při zápisu do 1. ročníku.

Škola taktéž velmi úzce spolupracuje s dalšími málotřídními školami na Českobrodsku (ZŠ Přistoupim, ZŠ Vitice). Společně pořádané akce (plavecký výcvik, trénink na dopravním hřišti, školení pro mladé cyklisty, sportovní zápolení ve vybíjené), konzultace nápadů na oživení obsahu plánů práce, výměna zkušeností, společná účast ředitelek škol na projektových akcích – to vše přináší pro tyto školy velký užitek.

Vzhledem k tomu, že po ukončení 5. ročníku přechází žáci na 2. stupeň ZŠ do plně organizovaných škol většinou v dojezdové vzdálenosti od sídla naší školy, vyvstává každoročně nervózní otázka, bude-li v tradičně nejčastěji rodiči žáků vybíraných českobrodských školách volná kapacita v 6. ročnících, aby do nich naši žáci mohli být přijati. Bohužel, obě českobrodské školy na to nejsou dimenzované. Přesto, že zřizovatel naší ZŠ má s Městem Český Brod o zaškolení našich žáků uzavřenou smlouvu, ne vždy může být všem žádostem o přijetí vyhověno. Ve spolupráci s rodiči nepřijatých budoucích šestáků pak řešíme otázku "Kam s ním/s ní?". Řešení a zlepšení by měla přinést výstavba svazkové školy v Doubravčicích. Obec Chrást'any je na projektu výstavby smluvně a finančně zainteresovaná.

I v jiných oblastech je třeba zmínit vysokou úroveň spolupráce se zřizovatelem školy. Má školství a vůbec podporu práce s dětmi a mládeží ve svém programu na čelném místě a vynakládá na tuto oblast nemalé prostředky ze svého rozpočtu. Žáci naší školy pravidelně vystupují s kulturním programem na akcích, které Obec pořádá nebo spolupořádá (Dušičkobraní, adventní zpívání, Masopust).

Podle potřeby spolupracuje škola s okolními PPP, SPC, OSPOD, s Policií ČR, s Městskou knihovnou v Českém Brodě, s CVIK v Českém Brodě, Muzeem zemědělské techniky v Chotouni atd.

3. Charakteristika ŠVP „Rádi se učíme, rádi se bavíme“

a) Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV. Odráží se v něm specifika vesnické málotřídní školy s ročníky 1. stupně. Snahou je uplatnit v něm dlouholeté zkušenosti z práce s věkově smíšenými žákovskými skupinami ve spojení se současnými moderními přístupy ke vzdělávání. Chce co nejvíce využít a zúročit výhody takto organizovaných forem výuky. Vychází z analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru a z rozboru života školy vůbec. Snaží se respektovat nároky a požadavky rodičů a zřizovatele. Směřuje k naplňování současného trendu stírání rozdílů mezi tradičním a alternativním školstvím.

Vymezení toho, co je pro naši školu v jejím směřování nejdůležitější, je dáno dvěma slovy, která se objevují v motivačním názvu tohoto školního vzdělávacího programu: **učení a zábava**. Dá se říci, že je to jen trochu jinak přeformulovaná známá zásada o „škole hrou“. Hra je pro šesti až jedenáctileté dítě vážnou prací, nikoli pouhou zábavou. Čím je žák starší, tím narůstá ve hře – práci podíl volní stránky. Objevují se v ní i nezajímavé části, které je ale třeba překonat, aby je vystřídal zase pasáže zábavné a poutavé. Jak žáka motivovat k tomu, aby tato úskalí překonal, to je úloha učitele.

O co se chceme snažit:

- vytvářet pohodové pracovní prostředí s přátelskou atmosférou pro lidi, kteří se vzájemně dobře znají, dát žákům co nejvíce možností, aby ho mohli tvořit sami
- využívat skupinových rituálů, symbolů, starých i nově vzniklých tradic
- hru prezentovat jako vážnou činnost a jednu z důležitých cest k poznání, při níž lze získávat informace, třídit je a používat
- zaměřit se ve větší míře na činnostní učení a spojovat výsledky takto získaných poznatků s uplatňováním v praxi
- využívat ve výuce výhod skupinového (kooperativního) a projektového vyučování, vést žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, kamarádství, sounáležitosti a vzájemnému respektu, využívat výhod možnosti tvorby věkově smíšených skupin
- dávat žákům příležitost připravovat aktivity pro druhé, podílet se na přípravě práce s učitelem
- využít příznivé polohy budovy školy v přírodě k netradičním formám vyučování
- zařazovat možnost výjezdů na exkurze, prohlídky, vlastivědné vycházky, návštěvy koncertů, divadel, kina, muzeí, knihovny a výstav i jiných šancí, které skýtají využití přímého smyslového vnímání
- zařazovat besedy a prožitkové programy
- pořádat dobře zorganizované pobytové akce (např. školy v přírodě...)
- zdůrazňovat a posilovat u žáků potřebu naučit se dobře základům cizího jazyka, vysvětlovat potřebnost zvládnutí cizího jazyka pro život nejen v rámci EU
- vést žáky k tolerantním vztahům k lidem jiné národnosti nebo rasy
- vést žáky k lásce k místu, kde žijí
- pěstovat úctu k osobám jiného věku nebo pohlaví

- vést žáky k správnému využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání
- zaměřit se na sportovní výchovu
- zaměřit se na dopravní výchovu
- směřovat žáky ke zdravému životnímu stylu
- vysvětlovat význam dodržování stanovených pravidel
- stejnou péči věnovat všem žákům, nepreferovat jen intelektuální nadání, ale rozvíjet žáky i s jiným druhem nadání (pohybovým, hudebním, manuálním....)
- v případě potřeby (na žádost rodičů) provádět rozumnou integraci dětí zaostávajících, či jinak znevýhodněných přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi
- využít podmínek málotřídní školy při práci s nadanými žáky (možnost individuálního přístupu, zadávání specifických úkolů, účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky...)
- získat zájem rodičů a zapojit je co nejvíce do života školy, dát jim možnost podílet se na tvorbě jejího obrazu
- vyhledávat možnosti prezentace žáků na veřejnosti , zapojovat se do různých soutěží
- využít výsledků činnosti školní družiny ve výuce a naopak, úzce a provázaně s ní spolupracovat
- spolupracovat s málotřídními školami v okolí, případně i s těmi vzdálenějšími, pokud o spolupráci projeví zájem a s městskými spádovými školami

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Cíle základního vzdělávání, kompetence

1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Co směřuje k naplňování tohoto cíle na naší škole:

Prostřednictvím přímé zkušenosti rozvíjené dovednosti, postoje a způsoby rozhodování. Internet, knihovna, encyklopedie a jiné informační zdroje nabízené v dostatečném množství. Uskutečňování vycházek, výjezdů, exkurzí. Využití informací ve skutečném životě.

Samostatnost, organizace vlastní činnosti pro sebe jako jednotlivce nebo pro skupinu. Stanovení dílčích cílů. Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost. Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu. Poznávání vlastních možností. Prezentace vlastních výsledků. Tvořivost (práce na projektech). Účast na organizaci vzdělávání. Práce v motivujícím prostředí. Práce s přiměřeným učivem. Hodnocení formou zpětné vazby. Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí. Výuka bez situací nerovnosti a ponížení. Stanovení dílčích cílů. Zařazování metod, které podporují zvědavost. Využívání pozitivního hodnocení. Dobré výsledky jako motivace. Osobní příklad.

Převážně předávané kompetence: k učení

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Co směřuje k naplňování tohoto cíle na naší škole:

Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě. Uplatňování mezipředmětových vztahů. Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů. Použití aktivizujících metod místo frontálního způsobu výuky. Praktické ověřování výsledků (pokusy...) Použití srovnávání, třídění, analýzy, syntézy, zobecňování, abstrakce. Rozvíjení schopnosti logického uvažování. Vyhledávání netradičních způsobů řešení.

Převážně předávané kompetence: k řešení problémů

3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Co směřuje k naplňování tohoto cíle na naší škole:

Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí hudby atd.). Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů). Základ pro hledání a objevování problémů. Základ spolupráce a společného prožívání. Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným. Práce v týmu.

Převážně předávané kompetence: komunikativní

4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Co směřuje k naplňování tohoto cíle na naší škole:

Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce. Ovzduší tolerance a přátelství.

Kooperativní učení, spolupráce ve výuce. Osobní odpovědnost za výsledky společné práce.

Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy. Spolupráce s rodiči a dalšími partnery.

Převážně předávané kompetence: pracovní

5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

Co směřuje k naplňování tohoto cíle na naší škole:

Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí. Neplést si svobodu se svévolí. Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání. Vhodnou formou prosazovat své zájmy. Učit se argumentovat. Pracovat se školním řádem.

Převážně předávané kompetence: občanské

6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě

Co směřuje k naplňování tohoto cíle na naší škole:

Rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí. S pomocí dospělých se orientovat ve vlastním citovém životě a v citových vztazích. Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city. Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám. Vést k uvědomění citové nevyzrálosti v období dětství a dospívání.

Převážně předávané kompetence : sociální a personální

7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

Co směřuje k naplňování tohoto cíle na naší škole:

Čistota prostředí školy. Vhodné hygienické zázemí. Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě. Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová.) Zdravý stravovací a pitný režim. Kompenzační a hygienické přestávky v učení. Pohybové relaxační přestávky, dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého. Škola bez kouře a drog. Důsledná prevence šikany a násilí. Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání. Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení.

Převážně předávané kompetence: občanské a pracovní

8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

Co směřuje k naplňování tohoto cíle na naší škole:

Chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti. Otevřenost vůči spolužákům. Solidarita s druhými. Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti. Integrace žáků vyžadujících speciální péči. Rozvíjení schopnosti empatie. Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí. Ohleduplnost vůči starým, nemocným a handicapovaným lidem.

Převážně předávané kompetence: sociální a personální

9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Co směřuje k naplňování tohoto cíle na naší škole:

Uplatňování sebehodnocení žáků. Osvojování základních pracovních dovedností a návyků.

Převážně předávané kompetence: k učení, pracovní, k řešení problémů

10. Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Co směřuje k naplňování tohoto cíle na naší škole:

Rozvíjení schopnosti efektivně a bezpečně používat technologie, kriticky hodnotit informace, tvořivě pracovat s obsahem, chránit své soukromí.

Převážně předávané kompetence: digitální

c) Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření **prvního stupně** uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními **od druhého stupně** podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od **třetího stupně** podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory.

Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Žák s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně:

Zpravidla je vypracován plán pedagogické podpory (PLPP) .

Žák s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně:

Na základě doporučení školského poradenského zařízení je vytvořen individuální vzdělávací plán (IVP).

PLPP a IVP zpracovává škola na základě ŠVP.

PLPP i IVP sestavuje třídní učitel. Dokumenty mají písemnou podobu. Spolupracují na nich jednotliví vyučující a výchovný poradce. Jsou stanoveny metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností.

Pokud je k IVP doporučení k úpravě minimální úrovně výstupů a vzdělávacího obsahu vychází škola z RVP ZV a vyhlášky č. 27/16 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přihlédnutím k speciálním vzdělávacím potřebám žáka. Při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná úzká spolupráce školy, žáka a jeho zákonných zástupců.

Pravidla komunikace:

Vytvoření klidné atmosféry – optimismus – dostatek času k rozhovoru – citlivý přístup – vysvětlování

Zásady práce pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními

- respektujeme zvláštnosti a možnosti žáka, dodržujeme jednotlivé vývojové etapy
- vytváříme mu optimální pracovní prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- kompenzační a didaktické pomůcky
- časté přestávky, střídáme pracovní tempo
- opakujeme učivo
- zapojujeme žáka do všech vzdělávacích aktivit
- klademe reálné cíle, postupně zvyšujeme nároky
- podporujeme snahu, chválíme
- nesrovnáváme

d) Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na něž musí škola reagovat a vytvořit pro ně vhodné podmínky. Vyhledávání a identifikace mimořádně nadaných žáků je dlouhodobý proces, na kterém se podílí pedagogové, kteří sledují jejich školní práci, rodiče, kteří jim podávají další informace o svých dětech a v případě souhlasu rodičů i pedagogicko-psychologická zařízení, která u nich provádějí speciální pozorování a vyšetření. Na základě identifikace a specifikace mimořádného nadání u žáka se provádějí úpravy způsobů jejich výuky, které vycházejí důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

Možnosti úprav:

- individuální vzdělávací plány
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky
- přeřazení žáka do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky

Tvorba IVP pro mimořádně nadaného žáka je ošetřena § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a s rodiči žáka. IVP má písemnou podobu.

Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od doporučení ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP, který může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.

Důležité je vést žáky k toleranci odlišností a chování, k vstřícnému přístupu a přátelství jak ke spolužákům s určitým handicapem tak k těm, kteří jsou v něčem nadprůměrně výjimeční.

e) Začlenění průřezových témat

Průřezová témata představují okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a propojují je. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání. V základním vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata :

- *Osobnostní a sociální výchova*
- *Výchova demokratického občana*
- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*
- *Multikulturní výchova*
- *Environmentální výchova*
- *Mediální výchova*

Realizace průřezových témat se děje v zásadě těmito způsoby :

- Na úrovni školy, tvoří nedílnou součást koncepce školy
- Na úrovni předmětů v jednotlivých ročnících
- V podobě projektů apod.

Průřezová témata na úrovni školy :

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Cílem OSV je rozvíjet u žáků praktické životní dovednosti vztahující se k němu samému (organizace vlastního života, myšlení, pocitů, chování) a k druhým lidem (komunikace, spolupráce, mezilidské vztahy vůbec). Je to praktické osvojování si zásad morálky v běžném životě. Smyslem je **hledat cestu** k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě i jiným. Naplňování tohoto cíle se děje v zásadě třemi způsoby :

- a) Činnostmi na úrovni koncepce školy (zásadní jsou připomenuty dále v tematických okruzích)
- b) Každodenním jednáním pedagogických (ale i nepedagogických) pracovníků – denně se ve škole přihodí řada situací, které jsou příležitostí k praktickému předvedení správných modelů chování, ať už takový model předvádí sám pracovník svým jednáním nebo vede žáky vhodným řešením situací k navozování dobrých vztahů.

Toto jednání včetně koncepce vyučovacích hodin by mělo vést k tomu, že žák se učí :

- být otevřený a citlivý k lidem, tolerantní a solidární s druhými
- vcítit se do situace druhého
- orientovat v základních mravních hodnotách, posuzovat jednání lidí a zaujímat kritické postoje k jevům, které základní lidské hodnoty a mravní normy znevažují a porušují
- žít v sociální skupině, respektovat její pravidla
- zaujímat pozitivní vztahy ke starým, nemocným a postiženým lidem
- samostatně se rozhodovat a nést důsledky svého rozhodnutí
- uvědomovat si, že dodržování morálních zásad a pravidel chování usnadňuje

- komunikaci s ostatními lidmi a život ve společnosti
- přiznat chybu, poučit se z ní a pokusit se o nápravu
- co neobjektivněji posuzovat své fyzické a duševní možnosti, klást na sebe přiměřené požadavky

c) Začleněním OSV do jednotlivých předmětů (viz průřezová témata podle předmětů)

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

Základní linie prolínající výukou všech ročníků a všech předmětů. Respektuje věkové odlišnosti, hledá správnou proporcii mezi prostým zapamatováním a tvůrčí aplikací poznatků, důraz klade na dovednosti pro učení a studium.

Sebepoznání a sebepojetí

Testy

Seberegulace a sebeorganizace

Školy v přírodě, výukové akce mimo prostředí školy
Systém hodnocení (klasifikační řád)

Psychohygiena

Nabídka zájmové činnosti
Respektování věkových zvláštností

Kreativita

Žákovské projekty
Výstavy

Sociální rozvoj

Poznávání lidí, mezilidské vztahy

Školní řád
Třídní kolektiv (práce třídního učitele)
Škola v přírodě, výukové akce mimo prostředí školy

Komunikace

Dokázat informace (přání, omluvu, přesvědčování atd) získat, předat, ale také přijmout (poslouchat se navzájem).

Kooperace a kompetice

Kompetice (tj. soutěžení, rivalita) tvoří sice část koncepce školy (systém soutěží jako příležitost pro talenty), ale musí to být v rovnováze se spoluprací, kooperací. Právě sem by měla směřovat práce ve vyučovacích hodinách, aby nebylo soutěžení příliš, učít se týmové práci.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

Třídní kolektiv

Škola v přírodě, výuková soustředění mimo školu

Pomoc mladším spolužákům - akce žáků ZŠ pro MŠ, starších žáků ZŠ pro mladší spolužáky

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Důležitým prostředkem naplňujícím tyto cíle je ve škole tvorba pravidel chování ve třídách, diskutování a jejich připomínkování. Pomáhá naplňovat na úrovni školy všechny tematické okruhy průřezového tématu VDO :

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Východiska :

Škola by měla být dílnou demokracie. O demokracii bychom neměli jen mluvit, ale měli bychom především demokraticky konat.

Škola je společenství lidí a každé společenství se musí řídit jistými pravidly. V podstatě škola funguje jako malý stát. Pravidla školy jsou pro děti mnohem bližší a aktuálnější než pravidla (zákony) „velkého státu“.

O čem se jenom mluví, nemusí zanechat velkých stop. Co si vyzkouším, co prožiji, to mě může trvale ovlivnit.

Škola má být otevřená a přátelská.

Ve škole bychom měli být všichni (žáci i pedagogičtí pracovníci) spolupracovníky.

Dobré vztahy a důvěra jsou základem prevence sociálně patologických jevů. Zlepšují i výsledky školní práce.

Dobré školní klima potřebuje konkrétní nástroje na jeho vytváření.

Děti musí dostat příležitost se o něco, o někoho starat. Musí dostat i prostor k názorovému střetávání se při řešení problémů.

Naplňování klíčových kompetencí RVP není jen otázkou vyučovacích hodin, musí prolínat veškerou prací školy.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Den jazyků, Naši sousedé – zvyky a tradice

Objevujeme Evropu a svět

Naše místo v Evropě

Jsme Evropané

Kořeny a zdroje evropské civilizace - Den EU

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Lidské vztahy

Existuje mnoho kultur, ale každý je někde zakotven - můj domov, naše škola., naše město, náš stát, náš svět

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Třídění odpadu

Pravidelný úklid kolem školy

Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

Vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

Na školní úrovni jsou možným základem naplňování produktivních činností školní časopis a informace o škole do Obecního občasníku.

Přehled činností školy a jejich podíl na naplňování průřezových témat

Přehled obsahuje činnosti na úrovni celé školy, nikoli na úrovni jednotlivých předmětů.

Legenda :

OSV – osobnostní a sociální výchova

VDO – výchova demokratického občana

VEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV – multikulturní výchova

ENV – environmentální výchova

MV – mediální výchova

Činnost	OSV	VDO	VEGS	MKV	ENV	MV
---------	-----	-----	------	-----	-----	----

Plakáty, info do Občasníku	X	X				X
Hra na volby	X	X				
Komunitní kruh	X					
Vystoupení u vánočního stromečku	X			X		X
Předvánoční týden	X			X		
Vánoce v Evropě			X			X
Den jazyků	X		X	X		X
Cestujeme po Evropě			X			
Den učitelů (učí žáci)	X	X				
Vítání občánků	X	X				
Dušíčkobraní	X					X
Zápis do 1. tříd (žáci pro děti a rodiče)	X	X				
Velikonoční týden	X			X		
System soutěží	X		X	X	X	X
Nabídka kroužků	X		X	X	X	X
Školní družina	X		X	X	X	X
Školní záhon					X	
Krmítko					X	
Škola v přírodě	X	X	X	X	X	
Školní výstavy	X			X		
Plavecký výcvik	X					
Dopravní hřiště	X				X	
Zdravé zuby	X				X	
Besedy zaměřené na prevenci pat. jevů	X				X	
Besedy zaměřené na zdravý životní styl	X				X	
Zdravotnický den	X				X	
Matematická soutěž PLUS	X	X		X		
Návštěva budoucích prvňáčků z MŠ	X					
Naši sousedé		X				
Den EU	X		X			
Reklama						X
Slavnost Slabikáře	X					X
Den Země	X		X		X	
Den vody	X		X		X	
Masopust	X					X

4. Učební plán

Vzdělávací obsah základního vzdělávání

V souladu s RVP ZV je vzdělávání formálně členěno nikoli podle vyučovacích předmětů, ale do širších vzdělávacích okruhů.

Vzdělávací obsah základního vzdělání je rozdělen do devíti **vzdělávacích oblastí**.

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura, Cizí jazyk
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace
Informatika	Informatika
Člověk a jeho svět	Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda
Člověk a společnost	Dějepis, Výchova k občanství
Člověk a příroda	Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis
Umění a kultura	Hudební výchova, Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce

Vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a příroda nejsou na naší škole s ročníky 1. stupně koncipovány.

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	ročník					min. časová dotace	dispon. časová dotace
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+2	8+2	6+2	6+2	6+2	33	10
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	4
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	11	1
	Přírodověda	-	-	-	1	1		
	Vlastivěda	-	-	-	1+1	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	1
	Výtvarná výchova	1	1	1+1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
Průřezová témata		P	P	P	P	P	P	
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		18+2	19+3	20+4	22+4	23+3	102	16
Celkový týdenní počet hodin – maximum týdně		20	22	24	26	26	118	

P = povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky v průběhu vzdělávání na daném stupni realizováno v rámci obsahu učiva jednotlivých vzdělávacích oblastí a formou projektů

Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán vychází z možností, které nabízí organizace výuky na málotřídní škole (u nás zpravidla spojené dva ročníky v jedné třídě a jeden z ročníků v samostatné třídě – trojtřídní škola).

Vyučovací předměty **Český jazyk a Anglický jazyk** vycházejí ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. V Českém jazyce je využito disponibilní časové dotace 10 hodin (v 1. až 5. ročníku po 2 hodinách). V jejím rámci budou především realizována průřezová témata *Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.*

Vyučovací předmět **Matematika** vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Využívá 4 disponibilních hodin o které se podělily 2., 3., 4. a 5. ročník.

Vyučovací předměty **Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda** vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Ve Vlastivědě ve 4. ročníku je využito 1 hodiny z disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Výtvarná výchova využívá 1 disponibilní hodiny ve 3. ročníku.

Disponibilní časová dotace je ve většině případech určena k posílení hodin v těch předmětech, kde se realizují vybrané tématické okruhy jednotlivých průřezových témat.

5. Učební osnovy

a) Učební osnovy předmětu ČESKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět ČESKÝ JAZYK je vyučován ve všech ročnících a má mezi předměty stěžejní postavení. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Prvořadým cílem je vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom se klade důraz na čtení s porozuměním. Je rozvíjena dovednost žáků se česky dorozumět, neustále si obohacovat slovní zásobu a získávat zkušenosti se spisovnou podobou češtiny. Cílem není perfektní zvládnutí gramatických pravidel, ale pronikání do tajů stavby jazyka, které rozvíjí komunikační dovednosti a schopnost porozumět informacím.

Předmět ČESKÝ JAZYK má komplexní charakter. Všechny jeho složky se vzájemně prolínají:

- komunikační a slohová výchova včetně psaní
- jazyková výchova
- literární výchova

Závazné výstupy RVP pro ZV jsou členěné na 1. a 2. období. Ve ŠVP ZV jsou spojeny v jednom celku, aby mohla být zajištěna časová variabilita dle schopností žáků. Učivo není cílem, ale prostředkem k dosažení očekávaných výstupů. Jak učivo, tak výstupy předmětu ČESKÝ JAZYK jsou pro učitele závazné.

Roztřídění učiva do jednotlivých ročníků je orientační, učitel volí učivo s ohledem na složení žáků tak, aby na konci 5. ročníku každý žák naplňoval v nejvyšší možné míře očekávané výstupy. V praxi to znamená, že je možné zařadit některé učivo v odůvodněných případech dříve či později, což zcela vyhovuje pojetí výuky na málotřídní škole.

Časová dotace předmětu

1. ročník - 9 hodin týdně (využity 2 disponibilní hodiny)
2. ročník - 10 hodin týdně (využity 2 disponibilní hodiny)
3. ročník - 8 hodin týdně (využity 2 disponibilní hodiny)
4. ročník - 8 hodin týdně (využity 2 disponibilní hodiny)
5. ročník - 8 hodin týdně (využity 2 disponibilní hodiny)

Organizace výuky

Výuka probíhá zejména ve třídě. Mimo učebnu jsou realizovány akce vyžadující jiné prostředí: návštěva divadla, kina, knihovny, informačního centra, exkurze (např. pošta), obecního úřadu, veřejná vystoupení. Nejobvyklejší formou realizace předmětu je vyučovací hodina, svůj nesporný přínos mají také krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při výuce klademe důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Směřujeme k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, rozuměli informacím a pracovali s nimi, vnímali literární umělecká díla a získávali vztah k umění a používali jazyk v podobě mluvené i psané.

Volba metod výuky odpovídá požadavkům na podporu samostatnosti a spolupráce dětí, aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů. Část výuky je věnována práci s dostupnými programy a aplikacemi vhodnými pro ČESKÝ JAZYK.

Výuka čtení a psaní v 1. ročníku probíhá analyticko syntetickou metodou.

Ve 2. ročníku se upevňuje zejména dovednost čtení a psaní. Žáci se učí pracovat s texty.

Ve 3.-5. ročníku je vhodné volit jako základ hodiny práci s textem, ze kterého se vychází v dalších logicky navazujících činnostech. Volba textů by měla být přizpůsobena právě probíraným tématům a učivu vlastivědy a přírodovědy, aktuálně probíhajícím společenským a kulturním událostem. Vhodné je zařazování podobného učiva a aktivit napříč ročníky, odlišnost se projevuje ve stoupající náročnosti učiva.

Kompetence k učení

Žák: - pracuje s různými informačními zdroji a literárními texty, chápe znalost jazyka a četby jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání

Učitel: - umožňuje žákovi přístup k různým informačním zdrojům, literárním pramenům a textům (čítanky, beletrie, dětská odborná literatura, noviny a časopisy, internet, elektronické zdroje, poskytuje dostatek času na pravidelnost zápisů a kontrolu

Kompetence k řešení problémů

Žák: - při práci s textem se jej učí posuzovat z různých úhlů pohledu, řeší problémy vyplývající z charakteru informačního zdroje (úkolů, projekty), snaží se najít pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy, hledá chyby v textu a odůvodňuje správné řešení, porovnává slova a stavbu věty v českém a anglickém jazyce

Učitel: - předkládá žákům přiměřeně náročné texty dle čtenářské vyspělosti, seznamuje žáky s různými metodami práce s textem, které vedou k porozumění a ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

Žák: - má dostatečný prostor pro písemné i ústní vyjadřování, používá komunikační pravidla, prezentuje svou práci ve školním kolektivu i na veřejnosti

Učitel: - poskytuje žákům dostatečný prostor k rozvoji písemného i ústního projevu, pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků, zařazuje do výuky mluvní cvičení, vede žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění, umožňuje žákům se prezentovat nejen ve školním kolektivu, ale i na veřejnosti (vystoupení, média)

Kompetence sociální a personální

Žák: - snaží se diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy, umí požádat o pomoc ostatní členy pracovního kolektivu, učí se posuzovat jazykové projevy ostatních, naslouchá jim

Učitel: - vytváří příležitosti, k tomu, aby žáci mohli vstupovat do diskuzí, vede žáky k tomu, aby uměli požádat o pomoc při řešení problému, povzbuzuje žáky k získávání sebedůvěry při vlastních veřejných projevech, je vzorem žákům používáním spisovné formy jazyka

Kompetence občanské

Žák: - dokáže se v rámci své potřeby literárně projevit, získává zájem o četbu prózy a poezie, seznamuje se s národní slovesností, umí rozlišit národní a cizí literaturu a jazyk, současný a historický jazyk, sám se snaží přednášet

Učitel: - podporuje u žáků potřebu se literárně projevit, recitovat, číst si, seznamuje žáky s odkazem národní slovesnosti, předkládá texty, které rozvíjí emocionální a estetické vnímání, probouzí v žácích pocit národní sounáležitosti

Kompetence pracovní

Žák: - dodržuje hygienická pravidla pro čtení a psaní, připravuje si a udržuje v pořádku svůj pracovní prostor, prakticky zkouší realizovat získané vědomosti (vlastní tvorba pozvánek, upoutávek, plakátů, pohlednic...), zkouší si zrealizovat prakticky činnost podle připraveného popisu pracovního postupu, učí se ovládat základní používanou techniku

Učitel: - vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní, učí je udržovat v pořádku svůj pracovní prostor, svoje pomůcky a potřeby, připravuje možnosti k praktické realizaci připravených pracovních postupů, umožňuje žákům užívat základní techniku

V předmětu Český jazyk se realizují tematické okruhy **průřezového tématu** OSV, VDO, VEGS, MKV, ENV a MV.

RVP ZV:

ČESKÝ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1.stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně

Učivo

- čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-2-01** rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- ČJL-3-2-02** porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- ČJL-3-2-03** porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- ČJL-3-2-04** rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ČJL-3-2-05** užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- ČJL-3-2-06** spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ČJL-3-2-07** rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- ČJL-3-2-08** odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-2-01p** rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p** rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p** tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p** rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p** píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-2-01** porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL-5-2-02** rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ČJL-5-2-03** určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ČJL-5-2-04** rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ČJL-5-2-05** vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ČJL-5-2-06** odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ČJL-5-2-07** užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ČJL-5-2-08** píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ČJL-5-2-09** zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
 - seřadí slova podle abecedy
 - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
 - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Učivo

zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)

tvarosloví – slovní druhy, tvary slov

skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
– při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramaturguje jednoduchý příběh

- ČJL-5-3-01p ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Učivo

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

ČESKÝ JAZYK - 1. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
Žák - skládá a rozkládá slova podle sluchu - poznává jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - používá znaménka ve slovech i větách - čte správně dlouhé a krátké samohlásky - správně odpovídá na konkrétní otázky - rozpozná členění textů - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje - recituje básničky, zná říkadla,	Čtení a literární výchova: - rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza - písmena malá, velká, tiskací, psací - slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné - slova - čtení otevření slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou hlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di,ti,ni a se shluky souhlásek - hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací - uspořádání slov ve větě - interpunkční znaménka - délka samohlásek - porozumění přečteným větám - nadpis, článek, řádek, odstavec - poslech, vyprávění, dramatizace - recitace - prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení	

<p>rozpočítadla</p> <ul style="list-style-type: none"> - využitím dramaturgie získá dovednosti v tomto směru, popisuje své zážitky - porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, pera - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky - rozlišuje písmo psací a tiskací - píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka - dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - píše velké písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty - dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky 	<p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava na psaní - psaní prvků písmen a číslic - písmo psací a tiskací - psaní- písmeno, slabika, slovo - diktát slov, jednoduchých vět - velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty 	
--	---	--

ČESKÝ JAZYK - 2.ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se vyjadřuje ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - řadí věty podle děje - určí nadřazenost a podřazenost slov - řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl - rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy - zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, v-f, h-ch - dělí slova na konci řádku - aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, 	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá, souvětí - druhy vět - pořadí vět v textu - věta, slovo - slovo souřadné, nadřazené, podřazené - pořádek slov ve větě - slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - abeceda - znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - význam slabiky pro dělení slov - písmeno ě ve slovech - slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní jména osob a zvířat 	

<p>ně, bě, pě, vě, mě</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s názvy slovních druhů, poznává podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat - užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování - dodržuje posloupnost děje na základě pozorování - pojmenuje předměty a jejich vlastnosti - přechází k plynulému čtení textu bez slabikování - užívá správný slovní přízvuk - čte s porozuměním nahlas i potichu - textu umí naslouchat - spojuje obsah textu s ilustrací - vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy - recituje básně - čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich - píše písmena a číslice podle normy psaní - správně spojuje písmena a slabiky - používá znaménka ve slovech a větách - opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě 	<p>Sloh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní formy společenského styku - děj - základ vypravování - jednoduchý popis <p>Čtení a literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení jednoduchých textů - slovní přízvuk - čtení hlasité a tiché - soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy - text a ilustrace - vyprávění, dramatizace pohádek a povídek - báseň, verš, rým - individuální četba <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvary písmen abecedy - spojování písmen, slabik - umístování diakritických znamének - opis, přepis 	
--	---	--

ČESKÝ JAZYK - 3.ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí věty a souvětí - spojuje věty, doplňuje souvětí - vyhledává je ve větě jednoduché - třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná - rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik - vyslovuje slova se správným přízvukem - pamětně zvládá vyjmenovaná slova, používá vědomosti v praktických cvičeních - určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, 	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá, souvětí - věta jednoduchá a její stavba - základní skladební dvojice - nauka o slově- slovo a skutečnost, - synonyma, antonyma, slova příbuzná - hláskosloví - stavba slova - vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z - slovní druhy-slova ohebná a neohebná - podstatná jména - vlastní jména měst, vesnic, hor, řek 	

<p>číslovky, slovesa, předložky</p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - uvědoměle praktikuje pravopis, psaní jmen měst, vesnic, hor, řek - určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím - procvičuje slovosled - vybírá vhodné prostředky - sestaví nadpis a člení projev - pojmenovává předměty a děje - tvoří otázky - vypravuje podle obrázků - popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti - je schopen využít jednoduchou osnovu - požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis - žák čte plynule věty a souvětí, člení text - čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti - chápe četbu jako zdroj informací - vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému - orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize - žák se seznamuje s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi - odstraňuje nedostatky - píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - provádí kontrolu vlastního projevu - napíše krátký dopis, adresu - vyplní lístek, telegram 	<ul style="list-style-type: none"> - slovesa-pojmenování děje, tvary sloves, časování <p>Sloh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stylizace a kompozice - jazykové prostředky - členění jazykového projevu - souvislé jazykové projevy - otázky a odpovědi - vypravování - popis - osnova - společenský styk a jeho formy <p>Čtení a literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení, členění textu - rychlé čtení, tiché a hlasité - četba jako zdroj poznatků o přírodě, současnosti a minulosti - práce s literárním textem - besedy o knihách - základy literatury <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných tvarů písmen - úprava zápisu - kontrola vlastního projevu - dopis, adresa - vyplňování formulářů 	
---	---	--

ČESKÝ JAZYK - 4.ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – slova mazlivá a hanlivá - rozlišuje část předponovou a příponovou - kořen slova rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní - uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov - poznává slovní druhy neohebné - skloňuje podstatná jména - vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu - rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací - určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy - určuje podmět a přísudek - píše i-y v přičestí minulém - ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů - užívá vhodných jazykových prostředků - sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce - dodržuje následnost dějové složky - docvičuje různé popisy - sestavuje telegram, telefonuje, píše dopis a adresu - čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatku z četby v další školní činnosti - čte potichu delší texty, 	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nauka oslově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená - stavba slova- kořen, předpona a přípona - předložky - vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z - slovní druhy - ohebné, neohebné - vzory podstatných jmen - infinitiv sloves, určité slovesné tvary - slovesné způsoby - stavba věty - podmět a přísudek - shoda podmětu s přísudkem - vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic a jména států jednoslovná <p>Sloh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stylizace a kompozice - osnova, nadpis, členění projevu - vypravování - popis rostlin, zvířat a věcí <p>Čtení a literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj techniky čtení - čtení textů uměleckých a populárně naučných - tiché čtení s porozuměním - tvořivá práce s literárním textem - práce s dětskou knihou - výběr četby podle osobního zájmu - divadelní a filmová 	

reprodukuje obsah těchto textů - dramaturgizuje, k čemuž používá loutky, maňásky, domyšlí literární příběhy - rozhovory o knihách, besedy o ilustracích, vyjadřuje své pocity z četby - využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich - rozumí literárním pojmům	představení - základy literatury - poezie: lyrika, epika, rytmus - próza: pověst, povídka	
---	--	--

ČESKÝ JAZYK - 5.ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
Žák: - žák si průběžně osvojuje jazyk jako nástroj dorozumívání - určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovo tvorné základy, jak byla slova odvozena, cvičí pravopis- užívá správné koncovky - doplňuje předpony a přípony podle smyslu - používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvorbě slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin - osvojuje si základní význam předpon - používá předložky v praxi - získává dovednosti užívat v praxi skupiny bě- bje, vě- vje, pě, mě- mně - docvičuje učivo - dovede používat dovednosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních - píše pravopisně správně vlastní jména - osvojuje si užívání a určování slovních druhů - určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru - rozpozná druhy přídavných jmen - rozezná mluvnické kategorie sloves - vštěpuje si do paměti správné tvary podmíňovacího způsobu - nahrazuje podstatná jména zájmeny	Mluvnice: - mateřský jazyk- prostředek dorozumívání - stavba slova- odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen- společný pro všechna příbuzná slova - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na sský-, ští - zdvojené souhlásky-předpony s, z, vz - skupiny bě- bje, vě- vje, pě, mě, mně, (bje, vje- tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je) - dělení slov na konci řádku - pravopis i- y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) - vlastní jména- víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů - tvarosloví- slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen - přídavná jména - slovesa - podmíňovací způsob - zájmena- jejich druhy - zájmena osobní - číslovky - skladba- základní rozvíjející větné členy - podmět vyjádřený a	

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává je v textu - určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice - vyhledává různé podměty - užívá několikanásobných podmětů ve větách - píše správně i- y v koncovkách příčestí minulého - určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí - osvojí si psaní věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči - užívá vhodných spojovacích výrazů - sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění - procvičuje dovednosti vypravovat - zvládá vlastní popis - je schopen napsat dopis- jeho části - sám sestaví a podá telegram - používá tiskopisy a dokáže je vyplnit - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty - vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm - čte procítěně s prvky uměleckého přednesu - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, - vede čtenářský deník - dramaturgizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky - orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku, porovnává ilustrace různých výtvarníků - navštěvuje divadelní a filmová 	<p>nevyjádřený</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmět několikanásobný - přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč <p>Sloh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce jednoduchých textů - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis - telegram - tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky - vyjadřování v běžných komunikačních situacích <p>Čtení a literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - předčítání textu, recitace- rým, verš, sloka - volná reprodukce přečteného textu - zápis textu, tvorba vlastních textů - dramaturgizace, scénky - besedy o knihách - divadelní a filmová představení, televizní tvorba - porozumění různým druhům textů - věcná i odborná literatura - základy literatury - poezie: lyrika, epika, přenášeni významů, přirovnání - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč 	
---	---	--

<p>představení, beseduje o nich, hodnotí je</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet - při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy 		
--	--	--

b) Učební osnovy předmětu ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka.

Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Obsahové, časové a organizační vymezení

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou. Využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček, pohádkových a jiných textů v interpretaci rodilých mluvčích, her a slovníků. Do výuky jsou zařazovány i dostupné vhodné programy a aplikace na PC. Maximálně se využívá výhody spojených ročníků k opakování a upevnování učiva. Je žádoucí, aby toto prolínalo napříč všemi ročníky, kde je cizímu jazyku vyučováno.

Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“

Výuka je realizována ve 3., 4. a 5. ročníku.

Časová dotace:

3. ročník - 3 hodiny týdně

4. ročník - 3 hodiny týdně

5. ročník - 3 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák - vyhledává, zpracovává, třídí informace, pracuje s chybou, tvoří úkoly pro spolužáky, testuje se na PC. Snaží se pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život, propojovat probraná témata a jazykové jevy

Učitel - vede žáky k trpělivosti, organizuje čas, umožňuje žákům zvolit si mezi nabízenými úkoly, povzbuzuje je, jde příkladem, vysvětluje.

Kompetence k řešení problémů

Žák - hledá způsoby řešení problémů, pracuje v týmu, využívá moderní způsoby řešení, učí se prožitkem, pracuje ve dvojici nebo ve skupině

Učitel - vede žáky k různým způsobům řešení, spoluúčastní se při řešení, připravuje vhodné podmínky.

Kompetence komunikativní

Žák - má dostatečný prostor pro písemné i ústní vyjadřování, používá komunikační pravidla, naslouchá, učí se prezentovat svou práci ve školním kolektivu i na veřejnosti, umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky, využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Učitel - poskytuje žákům dostatečný prostor k rozvoji písemného i ústního projevu, pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků, zařazuje do výuky mluvní cvičení, vede žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění, umožňuje žákům se prezentovat nejen ve školním kolektivu, ale i na veřejnosti (vystoupení, média).

Kompetence sociální a personální

Žák - učí se pracovat systematicky, vytrvale a přesně, ověřovat své návrhy řešení, rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti, učí se spolupracovat v týmu, pomáhat si vzájemně ve skupinách, využívat zkušeností a návrhů řešení druhých. V jednoduchých situacích se snaží vyžádat a poskytnout pomoc, radu, dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování

Učitel - umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, upevňuje v nich sebevědomí, motivuje je

Kompetence pracovní

Žák - vnímá výuku cizího jazyka jako součást přípravy na svou budoucí profesi, realizuje se praktickou činností, vystavuje své práce, dodržuje a kontroluje pravidla

Učitel - je svým vztahem k práci žákům příkladem, vytváří jim vhodné pracovní prostředí z hlediska pracovní pohody a bezpečnosti, kontroluje, je spravedlivý, používá rozmanité metody a formy práce

Kompetence občanské

Žák - má v úctě příslušníky jiných národů a ras, váží si jejich svébytnosti, získává představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi

Učitel - vede žáky k toleranci, jde jim osobním příkladem

V předmětu ANGLICKÝ JAZYK se realizují tematické okruhy **průřezového tématu** OSV, VDO, VEGS, MKV, ENV a MV.

RVP ZV:

CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1.stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- CJ-3-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- CJ-3-1-02** zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- CJ-3-1-03** rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-04** rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-05** přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- CJ-3-1-06** píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-3-1-01p** je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-5-1-03** rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

ANGLICKÝ JAZYK - 3., 4. a 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
Žák: - umí pozdravit, představit se a rozloučit se, vyjádřit svoji národnost, reagovat na základní pokyny učitele - seznámí se s nejběžnějšími anglickými křestními jmény - umí pozdravit a oslovit učitele, pojmenovat části dne - umí požádat i poděkovat, určovat školní potřeby - umí pojmenovat barvy, udat barvu předmětu - umí počítat do 100, zeptat se na množství, na věk, udat svůj věk - umí pojmenovat předměty ve třídě - umí si ověřit jméno, vyjádřit souhlas a nesouhlas, umí se zeptat na neznámou věc, požádat o její předvedení - umí určovat celé hodiny ve dvanáctihodinovém režimu, zeptat se na čas - umí použít přítomného času prostého v 1.,2. os. č. j. a 1., 3. os č. mn.v oznam. a tázacím způsobu (kladné věty)	Hello! Where are you from? - pozdravy, názvy některých zemí, označení národností, pokyny typu Stand up. Sit down, Write! Good morning - slovní zásoba z okruhu osoby ve škole, ve společnosti, pozdravy typu Good morning... My school bag - názvy školních potřeb, poděkování, požádání Colours - základní barvy otázka What colour? Numbers, How old are you? - čísla do 100, otázka How many, What number? How old are you? My classroom - názvy předmětů ve třídě, věta typu This is a desk. What is it? - slovní zásoba z okruhu názvů osob, otázka Are you? Show me... What time is it? - fráze It's.....o'clock., What do you do in the morning? What does Tom do in the afternoon? - denní program - ráno, odpoledne a večer	

<p>- umí představit sebe i svou rodinu, kamarády</p> <p>- umí vyjádřit velikost a délku předmětu</p> <p>- umí vyjádřit množné číslo podstatných jmen koncovkou – s, napsat přání k Vánocům a k Novému roku, ví o rozdílech mezi oslavami Vánoc u nás a v Británii</p> <p>- umí pojmenovat dětské hračky, reagovat na pokyny při hře s míčem, rozeznává neurčitý a určitý člen u p. j.(a, an, some, any)</p> <p>- umí vybidnout k činnosti</p> <p>- umí se zeptat na polohu předmětu, udat jeho polohu pomocí předložek in, on, under,</p> <p>- umí použít příslovce místa, a existencionální vazbu There is/ There are</p> <p>- umí popsat oblečení svoje i jiných lidí</p> <p>- umí určit a popsat části hlavy i celého těla</p> <p>- umí vyjádřit vlastnost společnou pro více věcí</p>	<p>Who is this? What is your name? My family. They are my friends. - osobní zájmena on, ona, ono, my vy oni , ony ona he is – he’s přivlastňovací zájmena his, her, your What is your name? This is me. My name is.....</p> <p>Is it big? - slovní zásoba z okruhu velikostí a délky předmětů This pencil is long.</p> <p>At Christmas Tvoření množného čísla u podst. jmen, slovní zásoba z okruhu Vánoce...</p> <p>My toys - slovní zásoba z okruhu dětské hračky, věty typu Take (catch, throw, kick) the ball.</p> <p>Vazba Let’s</p> <p>Where is the ball? Where is Tom? What is there in the flat? - slovní zásoba z okruhu byt, bydlení předložky in, on, under, otázka typu Where is...? at home, at school, in the flat, here x there Kniha je na stole. -The book is on the table. Na stole je kniha.- There is a book on the table.</p> <p>My T-shirt, Clothes - slovní zásoba z okruhu oblečení, věty I am wearing..... Are you wearing.....? Peter is wearing.....</p> <p>My head My body - slovní zásoba z okruhu hlava, tělo, věta I have got....., Touch your.... My eyes is...</p> <p>My jeans - Theseare</p>	
---	---	--

<p>- umí vyjmenovat dny v týdnu, ví, že v anglickém kalendáři začíná týden nedělí</p> <p>- seznámí se s některými druhy sportovních her, umí vyjádřit vlastní dovednost hrát hru</p> <p>- umí pojmenovat základní druhy potravin, ovoce, zeleniny</p> <p>- vyjadřuje libost či nelibost, ptá se na jednu z možností pomoci or, sestavuje zdravý jídelníček-</p> <p>-vyjadřuje, že někdo něco rád nebo nerad dělá</p> <p>- umí popsat domácí zvíře, připodobnit pohybovou dovednost pomocí like</p> <p>- umí pojmenovat nejznámější zvířata, která žijí divoce nebo v zoo</p> <p>- umí použít přivlastňovací pád</p> <p>- učí se sdělit své i cizí schopnosti a dovednosti, vyjádřit svoji i cizí právě probíhající činnost</p> <p>- učí se zeptat se na právě probíhající (neprobíhající) činnost</p> <p>- naučí se používat <i>can</i> v oznam. způsobu, otázce a záporu.</p> <p>- uvědomí si rozdíl v používání obou časů</p>	<p>My week</p> <p>- slovní zásoba z okruhu dny v týdnu, druhy sportovních her, věty typu I can play....., I play...</p> <p>Fruit. Vegetables. Meals.</p> <p>- slovní zásoba z okruhu potraviny, ovoce, zelenina, věty I like...</p> <p>I don't like....I need a....I need some.....Peppers or cucumbers?</p> <p>He likes apples/He doesn't like.....</p> <p>I like reading books.</p> <p>My pet. Animals.</p> <p>- slovní zásoba z okruhu domácí mazlíčci, domácí zvířata, divoká zvířata, zvířata v zoo, prostředí v němž žijí</p> <p>- věty I can fly It likes... Peggy's dog</p> <p>I am writting</p> <p>What is he doing?</p> <p>- slovní zásoba z okruhu lidských činností (walking, playing.....), I am good at....ing.I am not good at ...ing. He/she is playing. He/she isn't playing.</p> <p>You are playing, Are you playing? You are not playing. We/they are reading . We/they aren't reading. Are we/they reading?</p> <p>- přítomný čas průběhový 1. os. č. j. kladný a záporný tvar</p> <p>- přítomný čas průběhový 2. os. č. j. kladný a záporný tvar</p> <p>- přítomný čas průběhový 3. os. č. j. kladný a záporný tvar</p> <p>- přítomný čas průběhový 1. os. č. mn.. kladný a záporný tvar</p> <p>- přítomný čas průběhový 3. os. č. mn.. kladný a záporný tvar</p> <p>Mum is cooking</p> <p>- slovní zásoba z okruhu doma, věty typu The boy is watching Tv. She is cooking. He is in the kitchen.</p> <p>I am playing football now. I</p>	
---	--	--

<p>- naučí se používat některá frekvenční příslovce</p> <p>- učí se používat sloveso <i>want</i> s infinitivem, dozví se, že slovesné tvary <i>play, write, read</i> nejsou vlastně infinitivy, ale že infinitivní tvary jsou <i>to play, to write, to read</i> (ve slovnících jsou slovesa z tech důvodů uváděna bez <i>to</i>)</p> <p>- umí popsat svůj domov, svoji školu, právě probíhající činnosti</p> <p>- umí vytvořit vlastní projekt, představit v něm vlastní školu</p> <p>- umí vyjmenovat anglickou abecedu, hláskovat své jméno a příjmení, zapsat hláskovaná slova</p> <p>- umí použít příslovce vyjadřující stav počasí, vyjádřit blízkou budoucnost přítomným časem průběhovým</p> <p>- naučí se používat sloveso <i>musím</i> v oznamovací a tázací větě a v záporu, jména některých běžných nemocí a vyjádření tělesných pocitů</p> <p>- naučí se používat vazbu <i>at the grocer's, to the grocer's</i></p> <p>- dozví se o měnové jednotce v Británii</p>	<p>can swim, but I can't ski.</p> <p>- další slovní zásoba z okruhu činností, sportu a her</p> <p>- způsobové sloveso <i>can</i> (<i>I can, Can I? I can't.</i>)</p> <p>- srovnání času přítomného průběhového a přítomného prostého (<i>I am doing x I do</i>)</p> <p>- výraz <i>every</i></p> <p>- <i>usually, often, sometimes, never</i></p> <p>What can you do in your free time?</p> <p>- slovní zásoba z okruhu koníčky, povolání</p> <p>- sloveso <i>want to</i></p> <p>- nepravidelné mn. č. podst. jmen (<i>a mouse x mice, child x children</i>)</p> <p>My school</p> <p>-slovní zásoba z okruhu prostředí školního zařízení</p> <p>The alphabet</p> <p>- anglická abeceda, spelování, práce se slovníkem</p> <p>What's the weather like?</p> <p>- slovní zásoba z okruhu počasí a jeho stav, čtyři roční období,</p> <p>- <i>tomorrow</i></p> <p>Peter is not feeling well.</p> <p>- slovní zásoba z okruhu zdraví, u lékaře</p> <p>- sloveso <i>must</i> v oznamovací a tázací větě</p> <p>- <i>needn't</i> v záporu</p> <p>She must go shopping.</p> <p>- slovní zásoba z okruhu nákupy, nakupování</p> <p>- vazba <i>at the grocer's, to the grocer's</i></p> <p>- vyjádření množství: <i>a bottle of, a loaf of, a box of, a tin of, a jar of, a carton of, a bag of</i></p> <p>- nepočítatelná podst. jména <i>milk, bread, salami, cheese</i></p> <p>- nelze říci <i>two milks</i> ale <i>2 bottles of milk</i></p>	
--	--	--

c) Učební osnovy předmětu Matematika

Charakteristika předmětu

Předmět MATEMATIKA rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, analyticko-syntetické myšlení, logiku, tvořivost a schopnost řešit problém.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika je realizována v 1. až 5. ročníku.

Roztřídění učiva do jednotlivých ročníků je orientační, učitel volí učivo s ohledem na složení žáků tak, aby na konci 5. ročníku každý žák naplňoval v nejvyšší možné míře očekávané výstupy. V praxi to znamená, že je možné zařadit některé učivo v odůvodněných případech dříve či později s maximálním využitím výhody třídy se spojenými ročníky.

Časová dotace:

1. ročník - 4 hodiny týdně
2. ročník - 5 hodin týdně
3. ročník - 5 hodin týdně
4. ročník - 5 hodin týdně
5. ročník - 5 hodin týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tématické okruhy :

- **Čísla a početní operace**
- **Závislosti, vztahy a práce s daty**
- **Geometrie v rovině a prostoru**
- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Organizace výuky

Výuka probíhá zejména ve třídě, výhodou je, že se v každé třídě zároveň nacházejí i počítače. Nejobvyklejší formou realizace předmětu je vyučovací hodina, uplatňujeme skupinové a projektové formy, frontální práci, aktivní činnosti, práci s výukovými aplikacemi a programy, důraz je kladen na samostatnost a směřování k užití matematiky v reálných situacích.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák - učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, provádí zápisy při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev, rozvíjí mechanickou paměť při osvojování, základních matematických operací, abstraktní a exaktní myšlení

Učitel - umožňuje žákům, aby pracovali s dostatečným množstvím materiálů a informací, vede je ke kontrole výsledků a k sebehodnocení, k odhalení chyby

Kompetence k řešení problémů (v matematice je klíčová)

Žák - učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, směřuje k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

Učitel - zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků, předkládá dostatek aplikovaných úloh odrážejících situace z běžného života, klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti, vede žáky k plánování úkolů a postupů, k hledání různých cest, k využívání získaných matematických poznatků v praxi, zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává

žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

Žák - učí se přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Učitel - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, ke zdokonalování grafického projevu.

Kompetence sociální a personální

Žák - učí se pracovat systematicky, vytrvale a přesně, ověřovat své návrhy řešení, rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti, učí se spolupracovat v týmu, využívat zkušeností a návrhů řešení druhých, respektu.

Učitel - umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské

Žák - při zpracovávání informací je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, k ohleduplnosti a taktu, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, učí se vnímat složitosti světa

Učitel - podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

Žák - je veden k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech (odhaduje, měří, porovnává....) .

Učitel - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek

RVP ZV:

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- M-3-1-01** používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- M-3-1-02** čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- M-3-1-03** užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- M-3-1-04** provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-1-01p** porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- M-3-1-02p** čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- M-3-1-02p** zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat
- M-3-1-04p** sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- M-3-1-05p** řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-1-01** využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a

	násobení
M-5-1-02	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
M-5-1-06	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
M-5-1-07	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
M-5-1-08	porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-1-02p	čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p	sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p	zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p	zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p	tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p	zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p	rozeznává sudá a lichá čísla
	používá kalkulátor

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
 - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
 - násobilka
 - vlastnosti početních operací s čísly
1. písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-2-02p	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03p	doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
-	zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
-	uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-2-01p	vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
-----------	--

- M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
 - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
 - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- M-3-3-02p používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
- M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
pozná základní tělesa

Učivo

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímk, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

MATEMATIKA - 1. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
Žák: <ul style="list-style-type: none">- zapíše čísla 0-20,- rozlišuje číslice tiskací a psací- doplní chybějící čísla v řadě- podle obrázku rozhoduje o vztahu- více,méně- spočítá prvky daného souboru do 20 včetně- vytvoří skupinu s daným počtem prvků- sčítá a odcítá v oboru 0-10, 10-20- řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel- řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky- řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o x více, o x méně, v oboru do 20- porovnává přirozená čísla- zobrazí číslo na číselné ose- orientuje se v prostoru- rozlišuje pojmy vpřed, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole- porovná předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší- rozezná geometrické tvary : trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh- rozpozná krychli, kvádr, válec a kouli na modelech ze	Aritmetika: <ul style="list-style-type: none">Čísla 0 – 20:- orientace na číselné ose- čtení a psaní čísel- porovnávání čísel,vztahy větší, menší, rovno- znaménka + - = > <- součet čísel bez přechodu desítky- rozdíl čísel bez přechodu desítky- počítání předmětů v daném souboru- vytvoření souboru s daným počtem prvků- řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel- sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku- komunikativnost sčítání- řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání- řešení slovních úloh s využitím vztahů o n-více, o n-méně Geometrie: Geometrické pojmy <ul style="list-style-type: none">- geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole- pojmy větší, menší, stejný, nižší, vyšší, široký , úzký Rovinné obrazce <ul style="list-style-type: none">- trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	

stavebnice, najde i příklad těchto tvarů ve svém okolí	- skládání obrazců z geometrických tvarů Tělesa - krychle, kvádr, válec, koule - stavění staveb ze stavebnic	
--	--	--

MATEMATIKA - 2. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku (9+7, 16-7) - spočítá prvky souboru do 100 (včetně) - vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 - porovná čísla do 100, používá symboly $>$ $<$ $=$ - zaokrouhlí dané číslo na desítky - orientuje se na číselné ose - sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku - užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s využitím vztahů o x - více, o x - méně, v oboru do 100 - užívá spoje násobílek 2, 3, 4, 5 dělí v oboru násobílek 2-5 - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) - řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x -krát více, x - krát méně - rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda - čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních), sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídane, oběda, večere, délku spánku - žák kreslí křivé a rovné čáry - změří délku úsečky na centimetry 	<p>Aritmetika: Číselný obor 0-100</p> <ul style="list-style-type: none"> - čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel zaokrouhlování čísel na desítky - součet a rozdíl čísel - počítání s použitím závorek - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 - sčítání a odčítání násobků deseti - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání - počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny - názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů - násobení jako opakované sčítání - násobek, činitel, záměna činitelů - násobilky 2, 3, 4 a 5, automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek - vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobílek - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek - řešení a vytváření slovních úloh využitím vztahů x-krát, x-krát více - orientace v čase, den má 24 hodin, 1 hodina má 60 minut, 1 minuta má 60 sekund <p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s pravítkem - úsečka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a 	

<ul style="list-style-type: none"> - rozezná geometrická tělesa v praxi, vymodeluje krychli, kvádr, kouli, válec 	<ul style="list-style-type: none"> křivých čar - rýsování úseček - jednotky centimetr, decimetr, metr - délka úsečky, měření délky úsečky - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule -označení bodů a úseček modelování těles, užití stavebnic ke stavbám s tělesy 	
---	--	--

MATEMATIKA - 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák čte a píše trojčíferná čísla - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose - porovná čísla do 1000 (porovnání typu 252 a 276, 642 a 682, 611 a 532) - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu - řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčíferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíferných čísel, na vztahy $o x - \text{více}$, $o x - \text{méně}$, užívá jednoduché rovnice - užívá spoje všech násobílek - násobí z paměti dvojcíferné číslo jednocíferným – v jednoduchých případech (13×4, 6×16) - dělí dvojcíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek ($17 : 4$, $65 : 7$, $40 : 6$, $77 : 9$) - řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojcíferného čísla jednocíferným a dělení dvojcíferného čísla jednocíferným - odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů x - krát více, x - krát méně 	<p>Aritmetika</p> <p>Číselný obor 0-1000</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách - znázornění trojčíferných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčíferných čísel - porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě - sestavení jednoduchých rovnic - sčítání a odčítání násobků sta - písemné algoritmy sčítání a odčítání - sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměrou sčítanců - písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic - odhad a kontrola výsledku - násobíčky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek - násobení 10 - násobení a dělení dvojcíferných čísel jednocíferným - dělení se zbytkem 	

<ul style="list-style-type: none"> - žák označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - změří délku úsečky s přesností na milimetry - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr - provede odhad délky vzdálenosti - určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) se čtením délek jeho stran - převede jednotky délky km na m, ...m na dm, cm, mm, ...dm na cm, mm....cm na mm 	<ul style="list-style-type: none"> - součin, podíl, zbytek - pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobitek - násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel - užití závorek - řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony rozlišování sudých a lichých čísel <p>Geometrie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky - rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník - obvod obrazce - rýsování přímek, - vyznačování polopřímek - kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti - jednotky délky: mm, km - měření úseček s přesností na mm, odhad délky úsečky - rýsování úsečky dané délky, např. v cm a mm - měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky - výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran - provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností - modelování těles 	
---	---	--

MATEMATIKA - 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících - porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $122\ 620 < m < 325\ 000$ - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě např. $5462 = 5 \times 1000 + 4 \times 100 + 6 \times 10 + 2 \times 1$ - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice 	<p>Aritmetika:</p> <p>Číselný obor 0-1 000 000</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel, číselná osa - zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících - porovnávání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání zpaměti pouze čísla, 	

<p>různé od 0, např. 8400 – 6200, 9 00 000 – 740 000</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemně sčítá a odčítá (sčítat alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo) - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu - provádí kontrolu pomocí kalkulačky - zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o x-více (méně), x - krát více (méně) - řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony - zapíše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000 - názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku - sečte zlomek se stejným jmenovatelem <ul style="list-style-type: none"> - určí vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem - pozná souměrný útvar - nakreslí souměrný útvar - určí osu souměrnosti překládáním 	<p>kteřá mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. 2 800 + 5 700</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi sčítáním a odčítáním - násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu - práce s kalkulačkou, provádění kontroly - písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením - pořadí početních výkonů slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony, na vztahy o x – více, méně, x – krát více, méně - užívání závorek - celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku - řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku - vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - jednoduché případy sčítání zlomků se stejným jmenovatelem <p><u>Geometrie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku - kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou - kružnice, kruh střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem - osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary - rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník - souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného 	
---	--	--

	útvaru ve čtvercové síti - síť kvádrů a krychle - seznámení - obvod rovinných útvarů	
--	---	--

MATEMATIKA - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose - řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy - zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti, příklady typu $2\,400 + 5\,300\,000$, $9\,300\,000 - 5\,000$ - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce - řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi - odhaduje výsledek, posoudí jeho reálnost <ul style="list-style-type: none"> - zapíše a přečte desetinné číslo, řádu desetin, setin a tisícín, zobrazí na číselné ose - zaokrouhlí desetinné číslo řádu desetin na celky - písemně sečte a odečte desetinné číslo - užívá desetinné číslo v praktických situacích - vyjádří setinu zlomku a desetinným číslem - doplní řady čísel, tabulky, čte a sestaví sloupkový diagram a jednoduchý graf v soustavě souřadnic 	<p>Aritmetika:</p> <p>Čís.obor 0-1000000000</p> <ul style="list-style-type: none"> - posloupnost přirozených čísel, číselná osa - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - římské číslice - přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi - čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose - porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky - pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel - písemné sčítání tři až čtyř přirozených čísel - písemné odčítání dvou přirozených čísel - písemné násobení až čtyřciferným činitelem - písemné dělení dvojciferným dělitelem - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony - provádění odhadů a kontroly výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku <p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku, zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1000 a jejich zápis desetinným číslem, - vyjádření desetinného čísla zlomkem - praktické modely desetinných čísel (peníze) - písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin - grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu 	

<ul style="list-style-type: none"> - žák narýsuje obdélník, čtverec, pravouhlý trojúhelník - vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce - převádí jednotky obsahu m², dm², cm², mm², převádí jednotky objemu, času a hmotnosti - vypočítá povrch kvádrů a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kvádrů a krychle - žák doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice - nakreslí síť kvádrů a krychle; vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě - určí obsah kvádrů a krychle 	<p style="text-align: center;"><u>Geometrie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukce obdélníku a čtverce - výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce - další jednotky obsahu: a, ha, km², mm², objemu, času, hmotnosti - rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem - rýsování pravouhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - výpočet povrchu krychle a kvádrů sečtením obsahů jejich podstav a stěn - síť kvádrů a krychle - jednotky obsahu: cm², mm², m² 	
--	---	--

d) Učební osnovy předmětu Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- rozvoj inženýrského myšlení
- porozumění základním principům digitálních technologií
- praktické zvládnutí práce s počítačem
- vyhledávání informací a komunikaci
- využívání těchto nástrojů pro zpracování informací a jejich využití

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace

4. ročník - 1 hodina týdně
5. ročník - 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tématické okruhy :

- ***DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ***
- ***ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ***
- ***INFORMAČNÍ SYSTÉMY***
- ***DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE***

Výuka probíhá obvykle v kmenové učebně.

Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací. Žáci mají k dispozici tiskárnu a zálohovací zařízení (flash disk).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Učitel:

Zadává žákům úkoly, které je vedou k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, vede je k využívání zkušeností s různým SW, ke spolupráci se spolužáky, zajišťuje info o jednotlivých programech, literatuře.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností, vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému, samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy, ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Učitel:

Vede žáky k tvořivému přístupu při řešení úloh a projektů, učí je chápat, že některé problémy mají více řešení, vede je k nalézání řešení, k jeho provedení a dokončení.

Kompetence komunikativní

Žák:

Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění, využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem .

Učitel:

Využívá ke komunikaci se žáky vžité konvence a pravidla, používá vhodné technologie ke komunikaci na dálku.

Kompetence sociální a personální

Žák:

Spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Učitel:

Vede žáky ke spolupráci, ke vzájemné pomoci, zadává projekty podporující týmovou práci, učí je rozdělit si a naplánovat práci a čas, hodnotit svou práci i práci ostatních, vede je k ohleduplnosti a taktu.

Kompetence občanské

Žák:

Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Učitel: Seznamuje žáky s legislativními i obecně morálními zákony. Informuje je o SW pirátství, autorském zákoně, ochraně osobních údajů, heslech.... vede je k jejich dodržování.

Kompetence pracovní

Žák:

Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje.

Učitel:

Vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou.

Kompetence digitální

Žák:

Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít, získává, vyhledává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří a upravuje digitální obsah, využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání, předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Učitel:

Vede žáky k odpovědnému používání digitálních technologií při výuce i při uživatelském použití v běžných životních situacích, zaměřuje se na informační a datovou gramotnost, na tvorbu digitálního obsahu, seznamuje žáky s programováním, podporuje komunikaci, spolupráci, řešení problémů a kritické myšlení, klade důraz na bezpečnost v digitálním prostředí.

V předmětu INFORMATIKA se realizují především tematické okruhy **průřezového tématu OSV, VEGS, VDO, EV a MV.**

INFORMATIKA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-1-01** uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- I-5-1-02** popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- I-5-1-03** vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Učivo

data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů

kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace

modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Učivo

řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu

kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řeší, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Učivo

systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi

práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Učivo

hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů

počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat

bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

INFORMATIKA 4. a 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
Žák: Digitální technologie <ul style="list-style-type: none">pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí	

<p>kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, co je program a rozdíl mezi člověkem a počítačem edituje digitální text, vytvoří obrázek přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru, otevře soubor používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením <ul style="list-style-type: none"> uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého <p><u>Algoritmizace a programování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> sestaví robota podle návodu sestaví program pro robota oživí robota, otestuje 	<p>zařízení/aplikace</p> <p>Ovládání myši</p> <p>Kreslení čar, vybarvování</p> <p>Používání ovladačů</p> <p>Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)</p> <p>Kreslení bitmapových obrázků</p> <p>Psaní slov na klávesnici</p> <p>Editace textu</p> <p>Ukládání práce do souboru</p> <p>Otevírání souborů</p> <p>Přehrávání zvuku</p> <p>Příkazy a program</p> <p>Využití digitálních technologií v různých oborech</p> <p>Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele</p> <p>Počítačová data, práce se soubory</p> <p>Propojení technologií, internet</p> <p>Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš</p> <p>Technické problémy a přístupy k jejich řešení</p> <p>Sestavení programu a oživení robota</p> <p>Ovládání světelného výstupu</p> <p>Ovládání motoru</p> <p>Opakování příkazů</p>	
---	--	--

<p>jeho chování</p> <ul style="list-style-type: none"> • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spuštění programu 	<p>Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzorů</p>	
<p><u>Data, informace a modelování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí 	<p>Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu</p> <p>Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur</p> <p>Systém, struktura, prvky, vztahy</p>	
<p><u>Informační systémy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s texty, obrázky a tabulkami 	<p>Data, druhy dat Doplňování tabulky a</p>	

<p>v učebních materiálech</p> <ul style="list-style-type: none"> • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný <p><u>Algoritmizace a programování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém 	<p>datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu</p> <p>Príkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur</p>	
<p><u>Informační systémy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí 	<p>Systém, struktura, prvky, vztahy</p>	
<p><u>Algoritmizace a programování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se 	<p>Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty</p>	

<p>vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů 	<p>Čtení programů Programovací projekt</p>	
<p><u>Data, informace a modelování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Data, informace a modelování <p><u>Algoritmizace a programování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav v programu najde a opraví chyby používá události ke spuštění činnosti postav přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky upraví program pro obdobný problém ovládá více postav pomocí zpráv 	<p>Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model</p> <p>Algoritmizace a programování</p>	

--	--	--

e) Učební osnovy předmětu Prvouka

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět PRVOUKA spolu s předměty PŘÍRODOVĚDA a VLASTIVĚDA vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** RVP ZV.

Prvouka je realizována v 1, 2. a 3. ročníku.

Časová dotace:

- 1. ročník - 2 hodiny týdně
- 2. ročník - 2 hodiny týdně
- 3. ročník - 2 hodiny týdně

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami

i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru **Člověk a jeho svět** získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové

situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití
- k plnění povinností a společných úkolů, k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání,
- k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- k objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Organizace výuky:

Tématické celky a učivo je možno v rámci jednotlivých ročníků přesouvat, spojovat nebo jinak členit. Žáci ve všech ročnicích spojených v jedné třídě mohou pracovat v hodinách Prvouky na stejném tématu. Náročnost učiva a úkoly, které se k němu váží, jsou stupňovány podle úrovně žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

Kompetence k učení

Žák - objevuje a poznává vše, co ho zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět., poznává podstatu zdraví i příčiny nemocí, upevňuje si preventivní chování, orientuje se ve světě informací, propojuje si časové a místní historické, zeměpisné a kulturní informace

Učitel - pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií, umožňuje žákům objevování a poznávání, motivuje je pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Žák - upevňuje si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, poznává a ovlivňuje svou jedinečnost

Učitel - pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům, učí žáky pracovat s encyklopediemi apod., využívat různých informačních zdrojů, předkládá jim informace v celistvosti

Kompetence komunikativní

Žák - rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, snaží se o samostatné a sebevědomé vystupování a jednání, efektivní, bezproblémovou a bezkonfliktní komunikaci, pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech, přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Učitel - podporuje u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemné naslouchání a zdůvodňování závěrů, vede je k tomu, že si vzájemně radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

Žák - pracuje ve skupině, podílí se na řešení problémů, učí se respektovat názory druhých, přispívá k diskusi

Učitel - učí žáky věcně argumentovat, vede je k oceňování jejich názorů a přínosů, vede je k toleranci a chápání odlišností (kultur i lidí)

Kompetence občanské

Žák - upevňuje si pravidla vztahu k přírodnímu bohatství, utváří si postoj k jeho ochraně

Učitel - utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům, motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody, vede je k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Žák - utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Učitel - umožňuje žákům zapojení se do různých aktivit (pokusy, praktická cvičení....)

V předmětu PRVOUKA se realizují především tematické okruhy **průřezového tématu OSV, VDO, MKV, ENV.**

RVP ZV:

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – Prvouka

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-1-01** vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- ČJS-3-1-02** začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-1-01p** orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ČJS-3-1-01p** popíše a zvládne cestu do školy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-1-01** určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- ČJS-5-1-02** určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03** rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- ČJS-5-1-04** vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- ČJS-5-1-05** porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- ČJS-5-1-06** rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a

jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Učivo

domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště

škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace

obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť

okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR

naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly

Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování, mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v

obci (městě)

- ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
- ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Učivo

rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání

soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie

chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy

vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
- ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
- ČJS-3-3-02p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení

minulosti
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období

současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky

pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
- ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny
- ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Učivo

látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek

voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život

nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam

vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období

rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých neznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí

rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
- ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

- ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
 ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
 ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
 ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
 ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
 ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
 ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
 ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
 ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
 ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
 ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
 ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
 ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
 ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Učivo

lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince

péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenositelné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena

návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích

přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál,

evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

PRVOUKA 1. - 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby a její estetické hodnoty - rozpozná svoji školu a spolužáky, zná jméno třídního učitele a ředitele školy - určí svoje pracovní místo - uvede svoji adresu a zajímavosti v místě bydliště - objasní zásady společenského styku - pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli - vyjmenuje dobré a špatné lidské vlastnosti - rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině - zná povolání svých rodičů - modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, kině atd. - rozvrhne svůj volný čas a svoje zájmy - uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti - uvede svůj režim dne s časovými údaji - charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny - umí charakterizovat jednotlivá roční období a umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období - umí popsat změny v přírodě podle ročních období - roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - moje bydliště - můj domov, moje vlast - mapa a plán - města a vesnice <p>Jsem školák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - školní budova a okolí školy - chování ve škole - představování, zdravení - orientace v místě bydliště <p>Lidé kolem nás</p> <p>Moje rodina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodinné oslavy - Vánoce, Velikonoce - pravidla slušného chování - povolání rodičů - jak si pomáháme - postavení jedince v rodině, role členů - blízké příbuzenské vztahy <p>Lidé a čas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rok, roční období - kalendář, lidé a příroda v jednotlivých ročních obdobích - orientace v čase - měsíce, týdny, dny, celé hodiny - režim dne 	

<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů - popíše základní stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav - popíše fáze vývinu člověka - uvede základy osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života - vysvětlí pojmy: zdraví, nemoc, úraz - na příkladech uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům, zneužívání své osoby - v modelových případech předvede první pomoc - popíše bezpečnou cestu do školy - rozlišuje možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci modeluje - objasní zásady dopravní výchovy - ví, k čemu slouží chodník, vozovka, semafor, křižovatka - ví, jak se chovat v dopravních prostředcích 	<p>Rozmanitosti přírody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - den a noc - živá příroda - změny v přírodě v ročních obdobích – rostliny a živočichově na poli, v sadě, na zahradě, na louce, v lese, u vody - neživá příroda - nerosty a horniny - co je půda - voda a její proměny - měříme hmotnost - měříme objem - přírodniny, suroviny, výrobky - zajímavosti přírody <p>Člověk a jeho zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - vnější stavba - smyslová ústrojí - teplota těla - vnitřní stavba lidského těla - krevní oběh - vývin člověka - péče o zdraví - pitný a pohybový režim, zdravá strava, osobní hygiena - péče o chrup - správné držení těla, otužování - nemoc, úraz, u lékaře - význam očkování - návykové látky a zdraví - chování za mimořádných situací - bezpečná cesta do školy - bezpečnost na chodníku a na ulici - dopravní značky - dopravní prostředky 	
--	---	--

f) Učební osnovy předmětu PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět PŘÍRODOVĚDA navazuje na předmět PRVOUKA.

Opírá o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, která žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Přírodověda je realizována ve 4. a 5. ročníku.

Časová dotace:

4. ročník - 1 hodina týdně

5. ročník - 1 hodina týdně

Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“

Vzdělávací obsah je rozdělen na dva tématické okruhy :

- **Rozmanitosti přírody** - proměnlivost živé i neživé přírody, podmínky života
- **Člověk a jeho zdraví** - lidské tělo, péče o zdraví

Organizace výuky:

Výuka probíhá zejména ve třídě, výhodou je, že k dispozici jsou i počítače s připojením k internetu.

Využíváme rovněž všechny dostupné vyučovací pomůcky. Výuka je realizována i mimo školu při tématických vycházkách, exkurzích, návštěvě památek, muzeí, knihoven, dopravního hřiště a zajímavých míst např. v rámci pobytu na škole v přírodě. Žáci jsou vedeni k vyhledávání a získávání informací z rozličných dostupných zdrojů (různá literatura, média, rozhovory, pokusy). Nejobvyklejší formou realizace předmětu je vyučovací hodina, uplatňujeme skupinové a projektové formy, frontální práci, aktivní činnosti, práci s výukovými programy, důraz je kladen na samostatnost.

Tématické celky a učivo je možno v rámci jednotlivých ročníků přesouvat, spojovat nebo jinak členit. Žáci ve všech ročnících spojených v jedné třídě mohou pracovat v hodinách na stejném tématu. Náročnost učiva a úkoly, které se k němu váží, jsou stupňovány podle úrovně žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák - získává schopnost samostatně organizovat a řídit vlastní učení, prezentovat své výsledky, hledá různé způsoby dosažení cíle, získává schopnost aktivně vyhledávat a třídit informace, propojovat je

Učitel - nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, používá prvky pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problému

Žák - pracuje v týmu při řešení problému

Učitel - vytváří praktické problémové situace, na kterých se žáci učí problémy řešit, podporuje využívání moderní techniky při řešení problému

Kompetence komunikativní

Žák - učí se kulturní úrovni ústní komunikace (věcnosti, naslouchání, respektování názorů jiných), zvládá komunikaci různými formami (písemně, výtvarnými prostředky, pomocí informačních a komunikačních technologií,...)

Učitel - vytváří prostor ke komunikaci, podporuje u žáků zdravou kritiku a sebekritiku zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k užívání správné terminologie, vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, ke zdokonalování grafického projevu.

Kompetence sociální a personální

Žák - učí se pracovat systematicky, vytrvale a přesně, ověřovat své návrhy řešení, rozvíjí důvěru ve

vlastní schopnosti, učí se spolupracovat v týmu, ve skupinách, kooperativně využívat zkušenosti a návrhů řešení druhých, respektu

Učitel - umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, upevňuje v nich sebevědomí.

Kompetence občanské

Žák - při zpracovávání informací je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, k ohleduplnosti a taktu, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, učí se vnímat složitosti světa, směřuje k pochopení nutnosti chránit své zdraví a životní prostředí, využívá zkušeností odborníků

Učitel - podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

Žák - učí se využívat přírodovědné poznatky a dovednosti v praktických činnostech (odhaduje, měří, porovnává....) . Získává pozitivní vztah k práci, seznamuje se s různými profesemi.

Učitel - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek, vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, nabízí různé formy seznámení s obory lidské práce (film, exkurze, besedy).

V předmětu PŘÍRODOVĚDA se realizují především tematické okruhy **průřezového tématu OSV, VDO, ENV, MV.**

RVP ZV:

ROZMANITOST PŘÍRODY

ČJS-5-4-01 - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy

ČJS-5-4-04 - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-4-01p - na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p - popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p - zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p - zvládá péči o pokojové rostliny

ČJS-5-4-05p - chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p - popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p - provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Učivo

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek

- a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

ČJS-5-5-01 - využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-02 - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČJS-5-5-03 - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

ČJS-5-5-04 - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-05 - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ČJS-5-5-06 - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

ČJS-5-5-07 - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-5-01p - uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p - odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p - ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Učivo

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenositelné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky;
- předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci,

- čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén);
- požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

PŘÍRODOVĚDA - 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly přizpůsobení organismů prostředí - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky organismy třídí do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy 	<p>Společenstva živých organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Životní podmínky živých organismů - Potravní vazby rostlin, hub a živočichů <p>Společenstva okolí lidských příbytků</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rostliny kulturní a plané - Rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé - Hospodářská zvířata <p>Společenstva polí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hospodářské rostliny - Plevely - Živočichové na polích <p>Společenstva vod</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rostliny našich vod - Živočichové našich vod <p>Společenstva lesů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lesy jehličnaté, listnaté a smíšené - Lesní plody - Houby - Živočichové našich lesů <p>Rostliny a živočichové během roku</p> <p>Příprava na zimu, život v zimní přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rostliny v zimě - Volně žijící živočichové - Přezimující živočichové - Pomáháme živočichů <p>Rostliny a živočichové na jaře</p> <ul style="list-style-type: none"> - Růst rostlin - Rozkvetlé zahrady, louky a pole - Části rostlin a jejich význam - Kvetoucí stromy a keře - Význam částí rostlin pro člověka - Živočichové na jaře <p>Rostliny a živočichové v létě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zrání plodů - Rostliny luk a polí - Léčivé byliny - Živočichové v létě <p>Domácí zvířata a jejich chov</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - objevuje zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka 	<p>Člověk a příroda Význam půdy Význam lesů Význam vodních ploch Jak chránit přírodu</p> <p>Horniny a nerosty</p> <ul style="list-style-type: none"> - Magmatické horniny - Usazené horniny - Přeměněné horniny - Nerosty - Energetické zdroje <p>Měření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Délka - Hmotnost - Teplota - Čas 	
---	--	--

PŘÍRODOVĚDA - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukáže pohyb Země a planet na globusu - pracuje s encyklopedií - popíše postavení Země ve vesmíru - uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Země - vysvětlí význam Slunce pro život - vysvětlí střídání dne a noci, ročních období - charakterizuje podmínky potřebné k životu - užívá třídění organismů na skupiny podle diakritických znaků - rozlišuje rostliny na výtrusné a semenné (byliny a dřeviny) - rozlišuje živočichy na bezobratlé a obratlovce - určí některé zástupce živočichů - pozná znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla rostlin a živočichů - popíše a vyhledá v encyklopediích funkce některých orgánů a orgánových soustav - vysvětlí vývin jedince - objasní význam osobní a 	<p>Země a vesmír Země ve vesmíru</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gravitační síla - Umělé družice Země - Měsíc – přirozená družice Země - Hvězdy, souhvězdí - Slunce, sluneční soustava - Střídání dne a noci, roční období - První letní a zimní den <p>Živá příroda Život na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Různé podmínky života na Zemi - Podnebné pásy - Třídění rostlin, hub a živočichů - Člověk a příroda <p>Člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba lidského těla - Funkce některých orgánů a orgánových soustav - Původ a vývin jedince - Péče o zdraví, správná výživa 	

<p>intimní hygieny, denního režimu, správné výživy</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní úkony první pomoci, užívá čísla první pomoci – 150, 155, 158, 156, 112 - posoudí negativní vztah ke kouření, alkoholu, drogám, násilí, hracích automatů - popíše princip jednoduchých strojů - popíše použití v praxi - využije při jednoduchých pokusech v praxi - osvojí si zásady bezpečného zacházení s elektřinou - prakticky se seznámí s jednotlivými výrobky - snaží se výrobky užívat v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> - První pomoc - Návykové látky, osobní nebezpečí <p>Člověk a technika</p> <p>Stroje a vynálezy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nakloněná rovina, páka, kladka, kolo - Parní stroj - Spalovací motory <p>Energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formy a druhy energie - Elektrická energie <p>Výroba, výrobky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výroba skla, papíru, plastů - Tisk - technika, tiskárny - Přenos zvuku a obrazu - rádio, televize, telefon, počítač 	
---	---	--

g) Učební osnovy předmětu VLASTIVĚDA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět VLASTIVĚDA navazuje na předmět PRVOUKA.

Přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje.

Vlastivěda je realizována ve 4. a 5. ročníku.

Časová dotace:

4. ročník - 2 hodiny týdně

5. ročník - 2 hodiny týdně

Vlastivěda je realizována ve vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“

Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi, ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské Unie).

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tématické okruhy:

- **Místo, kde žijeme** - chápání organizace v obci ve společnosti, praktické poznávání

místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu

- **Lidé kolem nás**
 - postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění
 - upevnění základů vhodného chování mezi lidmi
 - uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, a rovného postavení mužů a žen
 - seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
 - směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
- **Lidé a čas**
 - orientace v dějích času, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
 - snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Organizace výuky:

Výuka probíhá zejména ve třídě, výhodou je, že se v každé třídě zároveň nacházejí i počítače s připojením k internetu. Využíváme rovněž všechny dostupné vyučovací pomůcky. Výuka je realizována i mimo školu při tématických vycházkách, exkurzích, návštěvě památek, muzeí, knihoven a zajímavých míst např. v rámci pobytu na škole v přírodě. Žáci jsou vedeni k vyhledávání a získávání informací z rozličných dostupných zdrojů (různá literatura, média, rozhovory, pokusy). Nejobvyklejší formou realizace předmětu je vyučovací hodina, uplatňujeme skupinové a projektové formy, frontální práci, aktivní činnosti, práci s výukovými programy, důraz je kladen na samostatnost.

Tématické celky a učivo je možno v rámci jednotlivých ročníků přesouvat, spojovat nebo jinak členit. Žáci ve všech ročnících spojených v jedné třídě mohou pracovat v hodinách na stejném tématu. Náročnost učiva a úkoly, které se k němu váží, jsou stupňovány podle úrovně žáků.

Kompetence k učení

Žák - získává schopnost samostatně organizovat a řídit vlastní učení, prezentovat své výsledky, hledá různé způsoby dosažení cíle, získává schopnost aktivně vyhledávat a třídit informace, propojovat je.

Učitel – nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, používá prvky pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problému

Žák - pracuje v týmu při řešení problému

Učitel - vytváří praktické problémové situace, na kterých se žáci učí problémy řešit, podporuje využívání moderní techniky při řešení problému.

Kompetence komunikativní

Žák - učí se kulturní úrovni komunikace (věcnosti, naslouchání, respektování názorů jiných), ústně, zvládá komunikaci různými formami (písemně, výtvarnými prostředky, pomocí informačních a komunikačních technologií,...)

Učitel - vytváří prostor ke komunikaci, podporuje u žáků zdravou kritiku a sebekritiku zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k užívání správné terminologie, vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, ke zdokonalování grafického projevu.

Kompetence sociální a personální

Žák - učí se pracovat systematicky, vytrvale a přesně, ověřovat své návrhy řešení, rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti, učí se spolupracovat v týmu, ve skupinách, kooperativně, využívat zkušeností a návrhů řešení druhých, respektu.

Učitel - umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, upevňuje v nich sebevědomí.

Kompetence občanské

Žák - při zpracovávání informací je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, učí se vnímat složitosti světa, směřuje k respektování přesvědčení druhých lidí

Učitel - podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

Žák - plánuje si úkoly, postupy, spolupracuje ve skupině.

Učitel - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek, vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, nabízí různé formy práce (film, hledání v encyklopediích, kronikách, exkurze, besedy).

V předmětu VLASTIVĚDA se realizují především tematické okruhy **průřezového tématu OSV, VDO, VEGS, MKV, MV.**

RVP ZV:

ČLOVĚK A JEHO SVĚT-Vlastivěda

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák

ČJS-5-1-01 - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 - rozlišuje mezi náčrtů, plánů a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy

ČJS-5-1-04 - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam

ČJS-5-1-05 - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-1-01p - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-02p - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-03p - má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p - pozná státní symboly České republiky

Učivo:

- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR
- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

2. LIDÉ KOLEM NÁS

žák

ČJS-5-2-01 - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat

ČJS-5-2-03 - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-2-01p - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02p - rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-02p - uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-03p - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-03p - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-03p - sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Učivo:

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

3. LIDÉ A ČAS

žák

ČJS-5-3-01 - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 - využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti

ČJS-5-3-03 - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - určí světové strany v přírodě a podle mapy. - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednotlivé údaje. - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury oblastí ČR, posuzuje jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického charakterizuje zemědělství a průmysl v ČR - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost - využívá archivů, knihoven, encyklopedií, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - pracuje s časovými údaji a využívá údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy - rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti a využívá regionálních specifíků - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na 	<p>Naše vlast: ČR – demokratický stát:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naše vlast - Parlament, zákony - Prezident, vláda - Státní symboly, státní svátky, památná místa - Práva občanů <p>Práce s mapou:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Světové strany - Glóbus, mapy, plány - Měřítko mapy, značky - Orientace na mapě - Nadmořská výška <p>Poloha ČR:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sousední státy, hraniční přechody - Domov - místo, kde bydlím - Naše nejbližší okolí – region <p>Krajina ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povrch ČR - pohraniční pohoří, vnitrozemská pohoří a vrchoviny, nížiny - Vodstvo ČR - části řek, povodí, řeky ČR, jezera, rybníky a přehradní nádrže - Města - historie a současná podoba měst, významné historické památky, významná města <p>Hospodářský význam ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nerostné bohatství a průmysl - Půdy a zemědělství - Počasí a podnebí <p>Cestujeme ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Životní prostředí, ochrana přírody - Národní parky - Jízdní řád <p>Kapitoly z našich nejstarších dějin</p> <p>Nejstarší osídlení naší vlasti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravěcí lidé na našem území - Dávní Slované <p>Období Velké Moravy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Velkomoravská říše - Konstantin a Metoděj <p>Doba přemyslovských knížat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Staré pověsti české - První Přemyslovci - Kosmova kronika česká <p>Vláda přemyslovských králů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dědičný královský titul - Přemysl Otakar I., II. - Poslední Přemyslovci 	

našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<p>Lucemburkové na českém trůně</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jan Lucemburský - Karel IV. - císař a král, otec vlasti <p>Doba husitská</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jan Hus - Husité a války proti křižákům - Jiří z Poděbrad <p>Jagellovci na českém trůně</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vladislav II. Jagellonský <p>Habsburkové na českém trůně</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nástup Habsburků - Císař Rudolf II. - Povstání na Bílé hoře - Třicetiletá válka - Jan Amos Komenský - Marie Terezie - Josef II. 	
--	--	--

VLASTIVĚDA - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti - popisuje způsob života lidí v různých etapách vývoje - charakterizuje politický a kulturní vývoj od roku 1848 - charakterizuje státoprávní uspořádání ČR <ul style="list-style-type: none"> - popíše polohu hlavního města ČR - orientuje se na mapě - dokáže popsat a najít na mapě 	<p>Kapitoly z našich dějin</p> <p>Národní obrození:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buditelé českého národa - Vynálezy mění svět - Rozkvět kultury a umění - České země v revolučním roce 1848 <p>Vznik Rakouska - Uherska</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní rozvoj českého národa - Hospodářský růst českých zemí - Nové uspořádání společnosti <p>První světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vznik samostatného československého státu - První prezident - Život v Československu mezi dvěma válkami <p>Druhá světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Protektorát Čechy a Morava - Boj proti nacistům <p>Obnovená československá republika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zrod nového Československa - Období vlády jedné strany - Od totality k demokracii <p>Putování po České republice</p> <p>Praha a její okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poloha, vznik a rozvoj města 	

<p>jednotlivé regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s kulturními či historickými památkami - získává znalosti o jednotlivých regionech - popíše polohu ČR v Evropě - orientuje se, popisuje polohu ČR i sousedních států - získá základní znalosti o podnebí ČR a základních podnebních pásmech - při práci s mapou vyhledává hlavní říční síť - orientuje se ve vodních tocích ČR - dobře se orientuje, popisuje polohu sousedních států - jednotlivé státy dokáže charakterizovat - vyhledá na mapě evropské státy, významná evropská města - porovná světadily a oceány podle velikosti - popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - projevuje se jako budoucí občan, chápe význam rodiny, toleranci, soužití lidí na Zemi, evropský dům 	<ul style="list-style-type: none"> - Město historických památek - Současnost města - Centrum kultury a vzdělanosti - Obchod a průmysl - Doprava Střední Čechy Východní Čechy Severní Čechy Západní Čechy Jižní Čechy Českomoravská vrchovina Severní Morava Střední a jižní Morava - Povrch oblasti - Vodstvo a podnebí - Obyvatelstvo a města - Hospodářství - Cestovní ruch, rekreace Evropa - světadíl, kde leží naše vlast Poloha Evropy - Hranice - Ostrovy, poloostrovy Povrch Evropy - Nížiny, roviny - Pohoří, nejvyšší hory Vodstvo v Evropě - Moře, oceány - Řeky Rostlinstvo a živočišstvo v Evropě - Tundra, step, tajga - Subtropické lesy Evropské státy a jejich hlavní města - Severní Evropa - Západní Evropa - Střední Evropa - Jižní Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní Evropa Naši sousedé - Německo, Rakousko, Slovensko, Polsko 	
--	---	--

h) Učební osnovy předmětu Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového

prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, cítit schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na:

- **Vokální činnosti** (práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků)
- **Instrumentální činnosti** (hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci)
- **Hudebně pohybové činnosti** (ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest)
- **Poslechové činnosti** (aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu v jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“)

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA je povinný vyučovací předmět, který se u nás vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 5 hodin). Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka HUDEBNÍ VÝCHOVY probíhá v kmenových třídách a jiných vhodných prostorách Školy, může být realizována i v přírodě (na škole v přírodě, při turistických pochodech....) Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

V předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA se realizují především tematické okruhy **průřezového tématu** OSV, VDO, VEGS, MKV, MV.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA

Kompetence k učení

Žák - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

Učitel - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Žák - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby a některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Učitel - sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

Žák - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem, reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

Učitel - zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žák - snaží se o kritické usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby

Učitel - vede žáky k vzájemnému naslouchání a k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

Žák - učí se kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

Učitel - umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Žák - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu

Učitel - sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů, učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

RVP ZV:

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- HV-3-1-01** zpívá v jednohlase
- HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- HV-3-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- HV-3-1-04** reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- HV-3-1-05** rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- HV-3-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-3-1-01p** zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- HV-3-1-02p** hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- HV-3-1-04p** reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- HV-3-1-05p** rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- HV-5-1-01** zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- HV-5-1-02** realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- HV-5-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- HV-5-1-04** rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- HV-5-1-05** vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- HV-5-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
- HV-5-1-07** ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-5-1-01p** zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- HV-5-1-02p,** propojí vlastní pohyb s hudbou

- HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
 HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy
 pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
 správně hospodaří s dechem při interpretaci písní □ frázování

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu

hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.

intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)

záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.

rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednoduchá písňová forma (a–b)

záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance

pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků

orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

kvality tónů – délka, síla, barva, výška

vztahy mezi tóny – souzvuk, akord

hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu

hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj

hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace

interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 1.- 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
Žák: - osvojí si písně v dur i moll, projevuje zájem o zpěv a	Vokální činnosti, nácvik písní - Osvojení si písní v dur i moll, písně lidové i umělé	

<p>hudební činnosti - uvolněně, intonačně a rytmicky správně zpívá ve skupině podle zájmu i ve sboru, sólo, texty písní zná z paměti</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně tvoří hlavový tón, zpívá s oporou bránice - při zpěvu správně otevírá ústa, dovede zazpívat brumendo a na neurčitý vokál, při zpěvu netísni hrudník - dodržuje zásady hlasové hygieny - zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko melodické motivy - melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla) - zpívá ve skupině s oporou melod. nástroje nebo učít. zpěvu <ul style="list-style-type: none"> - technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - správně zvolí improvizovaný nástroj podle charakteru doprovázené písně nebo tance a použije je rytmicky vhodně - podle svých možností předvede hru na triangl a některé tradiční hudební nástroje - rytmizuje jednoduchá říkadla <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do hudebně pohybových her - doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy - pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby - rozlišuje hudbu mírnou a ráznou - individuálně nebo ve skupině předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem - používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie - předvede pokus o „balet“ a „tanec“ na populární hudbu <ul style="list-style-type: none"> - dovede v klidu vyslechnout 	<p>kánon, lidový dvojhlas, oblast populární hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Správné tvoření tónu - Správná výslovnost - Otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál - Uvolňovací cviky - Hlasová hygiena - Zásady hlasové hygieny - Získávání a prohlubování intonačních a rytmických schopností - Sjednocení hlasového rozsahu c1 - a1 - Zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje - Harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Používání jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře - Používání improvizovaných hudebních nástrojů k doprovodu zpěvu nebo pohybu - Melodický doprovod - Vytleskávání rytmu básní, říkadel - jednodílná písňová forma <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hudebně pohybové hry - Prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod - Pochod, pochod se zpěvem - Ukolébavka - Chůze, lidový tanec - Různé druhy chůze s hudebním doprovodem (polka, valčík, mazurka) - Taktování (2/4, 3/4, 4/4 takt) - Pohybové reakce na hudbu - Improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu 	
---	--	--

<p>krátkou ukázkou hudby v koncertním i jiném provedení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu - podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje - píše noty správného tvaru na linkách a v mezerách - poznává noty, taktovou čáru a houslový klíč 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poslech hudebních skladeb různých žánrů - Výchova k toleranci různých žánrů - ukolébavky, hymna ČR - Rozlišování tónů, zvuků, hlasů, vokální a nástrojové hudby - Vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) - Nejznámější hudební nástroje <p>Seznámení s pojmy z hudební nauky</p> <ul style="list-style-type: none"> - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace - Druhy not, psaní do notové osnovy - Notová osnova - Seznámení s houslovým klíčem <p>Významní hudební skladatelé, poslech, život</p>	
--	---	--

ch) Učební osnovy předmětu Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA si klade za cíl podchytit a rozvíjet zájem žáka o výtvarné umění, učí žáka užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky, seznamuje jej se základními zákonitostmi při jejich používání.

Vzdělávání v tomto předmětu by dále mělo směřovat k tomu, aby žák chápal výtvarné vyjadřování jako způsob určité komunikace a poznání i sebepoznání či sebevyjádření.

Výtvarně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na:

- **Rozvíjení smyslové citlivosti** - činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr vhodných prostředků pro její vyjádření
- **Uplatňování subjektivity** - činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
- **Ověřování komunikačních účinků** - činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl obrazových médií

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

1.ročník - 1 hodina týdně

2.ročník - 1 hodina týdně

3.ročník - 2 hodiny týdně

4.ročník - 2. hodiny týdně

5.ročník - 2. hodiny týdně

Výuka VÝTVARNÉ VÝCHOVY probíhá převážně ve třídách, může být realizována i v přírodě nebo na akcích, které jsou v rámci výuky pořádány a poskytují k tomu prostor (škola v přírodě..)

Žáci tvoří individuální nebo skupinové práce, lze ji realizovat i prostřednictvím projektů.

V jednotlivých tématech se názorně využívají pomůcky, modely. Součástí výuky je i návštěva výstav.

Ve výtvarné výchově budou realizována především tato **průřezová témata**: OSV, VDO, MDV, EMV a MV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci - jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality, využívají poznatky z hodin v dalších výtvarných činnostech

Učitel - vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

Žáci - samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření, jsou vedeni k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj

Učitel - vede žáky k experimentování s výtvarnými materiály a prostředky

Kompetence komunikativní

Žáci - respektují názory i vkus jiných, zapojují se do diskuze, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření

Učitel - žákům obohacuje slovní zásobu o výrazy z odborné výtvarné terminologie, vede ke komunikaci pomocí výtvarného díla, podporuje názory žáků a různorodost jejich vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Žáci - učí se pomoci druhým, pracují ve skupině, respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření

Učitel - vede žáky ke spolupráci, k dohodě

Kompetence pracovní

Žáci - dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla, pracují samostatně, připraví si a sklídí své pracovní místo

Učitel - vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

Žáci - vytvářejí díla spojená s tradicemi, zapojují se výtvarně do dění obce

Učitel - žáky vede k respektování estetických požadavků na životní prostředí

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

- VV-3-1-03** vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- VV-3-1-04** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
- VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- VV-5-1-01** při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů
- VV-5-1-02** při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
- VV-5-1-03** nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- VV-5-1-04** osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky
- VV-5-1-05** porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- VV-5-1-06** nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo:

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru

uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření

reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních

podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly

smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby

typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací

komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)

proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. - 2. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">- maluje vodovými i temperovými barvami, umí míchat barvy- používá různé druhy štětců- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření- kreslí voskovkami, měkkou tužkou, suchým pastelem, křídami, tuší, uhlem a rudkou- zvládá prostorovou techniku a rozfoukávání barev- používá a kombinuje barvy teplé a studené- zvládá výtvarné vyjadřování na základě vlastní životní zkušenosti- tvaruje papír, pokouší se o plastické vyjádření- vytváří různé typy koláží, mozaiky, zvládá frotáž,- zpracovává přírodní materiál- pozná známé ilustrátory, např: J. Lada, H. Zmatlíková,	<p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none">- teorie barvy, barvy základní a doplňkové, výrazové vlastnosti barev, kombinace barev, rozvíjení smyslové citlivosti, kombinace barev,, míchání barev <p>Kresba</p> <ul style="list-style-type: none">- výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celku, vnímání velikosti <p>Techniky plastického vyjádření, hmatové a pohybové podněty</p> <p>Přírodniny ve výtvarném vyjádření</p> <p>Ilustrátoři dětské knihy</p>	

J.Čapek		
---------	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 3. - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje a prohlubuje techniku malby z 1. období až k jejímu zvládnutí - kombinuje různě techniky malby - vyjadřuje barevně své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává úlohu světla, - porovnává barevné kontrasty a proporce - komunikuje o obsahu svého díla - zdokonaluje a prohlubuje techniku kresby - kreslí nejrůznějším materiálem - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu, - poznává výrazové vlastnosti linie - zvládá obtížnější práci s linií - žák užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v ploše - snaží se o kompozici v ploše - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností - umí výtvarně zpracovávat přírodní materiály - kombinuje různé výtvarné techniky - rozeznává grafické techniky, hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření - zná dětské ilustrátory např: J. Lada, J. Čapek, J. Trnka, A. Born, , Z. Miler, Z. Smetana, - pozná jejich ilustrace 	<p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra s barvou, emocionální malba, míchání barev <p>Pokusy se záměry tvorby a proměnami obsahu vlastních děl, ověřování komunikační úlohy umění</p> <p>Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem, kresba podle skutečnosti, výtvarné činnosti v přírodě <p>Techniky práce s přírodním materiálem</p> <p>Základní grafické techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> - tisk z koláže, ze šablon, otisk, - vosková technika <p>Ilustrátoři dětské knihy</p>	

i) Učební osnovy předmětu Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a zdraví. Hlavním cílem tohoto vyučovacího předmětu je vzdělávání v oblasti zdraví, poznávání vlastních pohybových možností a účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost a celkovou pohodu.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tématické okruhy:

- **činnosti ovlivňující zdraví** - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- **činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- **činnosti podporující pohybové učení** - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

1.ročník - 2 hodiny týdně
2.ročník - 2 hodiny týdně
3.ročník - 2 hodiny týdně
4.ročník - 2. hodiny týdně
5.ročník - 2. hodiny týdně

Tento předmět je vyučován koedukovaně podle tříd. Důležitá je diferenciací činností i hodnocení žáků podle individuálních předpokladů každého jednotlivce.

Výuka TĚLESNÉ VÝCHOVY probíhá v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě, v plaveckém bazénu. Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin.

V rámci TĚLESNÉ VÝCHOVY budou realizována především tato **průřezová témata**: OSV, MKV a ENV.

RVP ZV:

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1.stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Očekávané výstupy -2. období

žák:

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění

únavy

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- ☒ význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- ☒ příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- ☒ zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- ☒ rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- ☒ hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- ☒ bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- ☒ pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- ☒ základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- ☒ rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- ☒ průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- ☒ základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- ☒ základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- ☒ turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- ☒ plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- ☒ lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- ☒ další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- ☒ komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- ☒ organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- ☒ zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly
- ☒ pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- ☒ měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- ☒ zdroje informací o pohybových činnostech

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. – 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
Žák: <ul style="list-style-type: none">- uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách.- zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem- reaguje na základní pokyny,	ATLETIKA Základní pojmy <ul style="list-style-type: none">- základní disciplíny, pomůcky pro měření výkonů- základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení- startovní povely- základy techniky běhů, skoků a	

<p>signály a gesta učitele</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupně zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu. - postupně zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem z chůze i z rozběhu - zvládá připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start. - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám <p>-uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci a za pomoci učitele je dodržuje</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do pohybových činností - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze,běh, poskoky, obraty atd.) - postupně správně provede kotoul vpřed a vzad <p>- reaguje na základní pokyny a gesta učitele.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základy estetického držení těla - zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí. 	<p>hodů</p> <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start na povel, polovysoký start - rychlý běh do 60m - vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonnosti žáků) - vytrvalý běh na dráze do 600m <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem <p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a dopomoc při gymn. cvičení, vhodné oblečení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. (s širším spektrem náčiní) <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro nácvik gymn. odrazu z můstku - přeskok 2-4 dílů s odrazem z trampolínky - roznožka přes kozu našir odrazem z trampolínky <p>Lavička</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze bez pomoci (různé obměny chůze) <p>Šplh na tyči</p> <ul style="list-style-type: none"> - Šplh až do výšky 4 m bez dopomoci <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASITKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh,obměny tempa a rytmu - tvořivé vyjádření rytmu pohybem - základní tance založené na taneční 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb - zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit - zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření. - snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her. - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží. 	<p>chůzi a běhu (klusu)</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném - (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem) - bezpečnost při gymn. činnostech <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - bezpečnost při různých druzích her <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - související s osvojovanou činností, - základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) - vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením) - chytání míče jednoruč a obouruč - vedení míče driblingem - střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu, vyvolenou rukou) - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minibasket) <p>Meziškolní soutěž ve vybíjené</p> <p>ÚPOLY</p> <p>V rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná kondiční cvičení“ je možné zařazovat průpravné přetahy a přetlaky.</p> <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</p> <p>Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.</p> <p>LYŽOVÁNÍ, BRUSLENÍ, TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ podle možností</p> <p>PLAVÁNÍ</p> <p>Základní plavecký výcvik v rozsahu</p>	
---	---	--

celkem 40 vyučovacích hodin ve 2. a 3. ročníku

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Vazby
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách. - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně základní osvojované pojmy. - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů. - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára, bloky) a vydat povely pro start. - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách - zvládá základní techniku skoku do výšky. - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá aktivně základní osvojované pojmy - dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení - při gymnastickém cvičení zvládá přesné provádění pohybů - zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s pomocí). - Zvládá základy gymnastického odrazu z můstku. - zvládá roznožku a skrčku přes 	<p>ATLETIKA Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště (podle možnosti) - základy techniky běhů, skoků a hodů - startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start - rychlý běh na 60m - vytrvalý běh na dráze 800m <p>Skok do dálky a výšky (podle možnosti)</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti skok do dálky z rozběhu – postupně odraz z břevna (5 až 7 dvojkroků) - skok do výšky (skrčný, střížný) z krátkého rozběhu - rozměření rozběhu <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem <p>GYMNASTIKA Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. 	

<p>náradí odpovídající výšky.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základy chůze na kladině s obměnami - zvládá základy šplhu. - jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - reaguje na základní pokyny a gesta učitele. <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si jména základních lidových tanců, dovede pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní . - vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady, rytmy, melodie atd. - reaguje na hezký pohyb i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu.) - dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický a melodický doprovod - nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví. - umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok. - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet - zvládá 10-15 různých pohybových her a ví jaké je jejich zaměření. - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her. - umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu - Dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele) - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - dohodne se na spolupráci 	<p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou (s dopomocí) - akrobatické kombinace <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - skrčka přes kozu (bednu, koně) našít - roznožka přes kozu našít odrazem z můstku <p>Lavička</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze s obměnami <p>Šplh na tyči, na laně</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro šplh - šplh na tyči do výše 4m - šplh na laně do výše 4m <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvy základních lidových tanců, držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4 - základy cvičení s náčiním (šátek, švihadlo, míč aj.) při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednoduché sestavy <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her více druhů - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní 	
---	---	--

<p>(jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel - uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře <p>Projevuje v souladu s činností vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se dohodnout na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. - dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a dokáže tyto aktuální informace předat - zorganizuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž, utkání - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. 	<p>SPORTOVNÍ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) - základní organizace utkání, losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku (z místa) i z pohybu, vyvolanou rukou, nohou - udržet míč pod kontrolou mužstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, miniházená) - základní spolupráce ve hře <p>ÚPOLY</p> <p>V rámci tématu „Pohybové hry“ a „Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.</p> <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</p> <p>(Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová</p>	
---	---	--

	oslabení, dlouhodobé sezení atd.) PLAVÁNÍ LYŽOVÁNÍ, BRUSLENÍ, TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
--	---	--

j) Učební osnovy předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět PRACOVNÍ ČINNOSTI vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Rozvíjí v žácích uživatelské dovednosti a napomáhá k formování jejich profesionální orientace. Žáci se učí pracovat s různými materiály a tímto si osvojují konkrétní dovednosti. Upevňují si návyky hygieny práce, seznamují se se zásadami bezpečnosti práce a jsou vedeni k jejich dodržování. V předmětu se také využívá metod a forem práce založených na žákovské spolupráci (kooperativní učení, spolupráce ve skupinách). Rozvíjí vzájemné učení na základě prezentace vlastních postupů a výrobků, zpracování informací a uplatnění znalostí i dovedností z ostatních předmětů.

Žák je hodnocen v průběhu celého pracovního procesu. Hodnocení zahrnuje schopnosti zpracovat informace, spolupracovat v týmu či dvojici, dovést činnost k finálnímu výrobku a prezentovat jej. Zároveň jsou zohledňovány individuální schopnosti žáka i aplikace již získaných dovedností či vědomostí.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 tématických okruhů:

- **Práce s drobným materiálem**

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

- **Konstrukční činnosti**

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

- **Pěstitelské práce**

- zákl. podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

- **Příprava pokrmů**

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tématických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět PRACOVNÍ ČINNOSTI je povinný vyučovací předmět, který se u nás vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 5 hodin).

Výuka probíhá ve třídách, na školním pozemku, v jídelně, v přírodě, v nejbližším okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI

Kompetence k učení

Žák – osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, náradí a pomůcky při práci i v běžném životě

Učitel - umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a náradí, pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žák - promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

Učitel - *zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, snaží se rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů*

Kompetence komunikativní

Žák - rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učí se popsat postup práce

Učitel - *vede žáky k užívání správné terminologie*

Kompetence sociální a personální

Žák - pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Učitel - *vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci*

Kompetence občanské

Žák - snaží se přispívat svými nápady k úspěchu celé skupiny, učí se sebehodnocení

Učitel - *vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky, umožňuje každému žákovi zažít úspěch*

Kompetence pracovní

Žák - správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Učitel - *vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků, vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů, zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá*

RVP ZV:

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo

vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)

pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití

jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Učivo

stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
pěstování pokojových rostlin
rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

**ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
uplatňuje zásady správné výživy**

Učivo

základní vybavení kuchyně

výběr, nákup a skladování potravin

jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

technika v kuchyni – historie a význam

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 1. - 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámka
Žák: <ul style="list-style-type: none">- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů- pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - pečuje o nenáročné rostliny - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	<ul style="list-style-type: none">- práce s různými materiály- vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi - jednoduché pracovní postupy- organizace práce - sestavování modelů- montáž a demontáž - péče o nenáročné rostliny - příprava jednoduché tabule - pravidla stolování- vhodné a nevhodné chování při jídle	

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky
Žák: <ul style="list-style-type: none">- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	<ul style="list-style-type: none">- práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu- seznámení s lidovými tradicemi	

<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů - bezpečnost a uspořádání práce - práce se stavebnicí, použití logiky - využití návodu při postupech práce - pracovní hygiena, první pomoc při zranění - práce s rostlinami - pokusy, pozorování - péče o rostliny - využití nářadí při práci s rostlinami - vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní - příprava jednoduchých pokrmů dle možností - základy společenského chování, pravidla stolování - pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu 	
--	--	--

--	--	--

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem

dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (PT 1)

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní

cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy průřezového tématu (PT 1.1 - 1.11)

Osobnostní rozvoj

1.1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

1.2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

1.3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních

cílů a kroků k jejich dosažení

1.4 Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

1.5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

1.6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

1.7 Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

1.8 Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

1.9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (PT 2)

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřeně, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu (PT 2.1- 2.4)

2.1 Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

2.2 Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti(jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

2.3 Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (PT 3)

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim

tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu (PT 3.1- 3.3)

3.1 Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

3.2 Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly;

Den jazyků; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

3.3 Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (PT 4)

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí, příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- _ pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- _ vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu

_ učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu (PT 4.1- 4.5)

4.1 Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

4.2 Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

4.3 Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

4.4 Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

4.5 Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (PT 5)

Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince

k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožení
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí

- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy:

5.1 Ekosystémy – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje; lidské sídlo – město – vesnice, kulturní krajina (pochopení ovlivnění přírody člověkem v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

5.2 Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda; ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů);

energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž);

průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit); akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

5.4 Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (PT 6)

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou medií nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou přípravu.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy průřezového tématu (PT 6.1- 6.7)

Tematické okruhy receptivních činností:

6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

6.2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a

nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

6.3 stavba mediálních sdělení – příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro děti a mládež)

6.4 vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora, hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

6.5 fungování a vliv médií ve společnosti - média ve společnosti; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Tematické okruhy produktivních činností:

6.6 tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, internet; možnosti zpracování

6.7 práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Zařazení průřezových témat do ŠVP ZV

1. Osobnostní a sociální výchova					
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Osobnostní rozvoj					
1.1 Rozvoj schopností poznání	Vv, Hv, Tv, Prv, Pě, Čj, M	Vv, Hv, Tv, M, Čj, Pě., Prv	Vv, Hv, Tv, M, Čj, Pě., Prv	Vv, Hv, Tv, M, Čj, Pr., VI, Pě	Vv, Hv, Tv, M, Čj, Pr., VI

1.2 Sebepoznání a sebepečetí	M, Hv, Prv,	M, Hv, Prv,	M, Hv, Prv, Aj	M, Hv, Př, Aj	M, Hv, Př, Aj
1.3 Seberegulace a sebeorganizace	Tv, Hv, Prv,	Tv, Hv, Prv,	Tv, Hv, Prv,	Tv, Hv, M,	Tv, Hv, M,
1.4 Psychohygienu	Tv, Hv, M, Prv,	Tv, Hv, Prv, M	Tv, Hv, M, Aj,	Tv, Hv, M, Aj,	Tv, Hv, M, Aj
1.5 Kreativita	Vv, Hv, Pč, Čj, Prv, Tv	Vv, Hv, Pč, Čj, Prv, Tv	Vv, Hv, Pč, Čj, Prv, Aj, Tv	Vv, Hv, Pč, Čj, Př, V1, Aj, Tv	Vv, Hv, Pč, Čj, Př, V1, Aj, Tv
Sociální rozvoj					
1.6 Poznávání lidí	Vv, Hv, Tv, Prv	Vv, Hv, Tv, Prv	Vv, Hv, Tv, Prv, Aj	Vv, Hv, Tv, Aj, V1	Vv, Hv, Tv, Aj, V1
1.7 Mezilidské vztahy	Tv, Hv, Cj, Prv,	Tv, Hv, Cj, Prv, Vv	Tv, Hv, Cj, Prv, Vv	Tv, Hv, Cj, Př, Vv, Př	Tv, Hv, Cj, V1,
1.8 Komunikace	Vv, Hv, Prv, Čj,	Vv, Hv, Prv, Čj,	Vv, Hv, Aj, Čj,	Aj, Hv, Čj,	Aj, Hv, Čj,
1.9 Kooperace a kompetice	Tv, Čj, Prv,	Tv, Čj, Prv,	Tv, Čj, Prv,	Tv, Čj, M, V1	Tv, Čj,
Morální rozvoj					
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tv, Prv,	Tv, Prv, M	Tv, Prv, M	Tv, M,	Tv, , Hv
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika	Tv, Prv,	Tv, Prv,	Tv, Prv,	Tv,	Tv, Hv, V1
2. Výchova demokratického občana					
2.1 Občanská společnost a škola	Hv, Prv,	Hv, Prv,	Hv, Prv,	Hv, V1	Hv, V1,
2.2 Občan, občanská společnost a stát	Prv,	Hv, Prv,	Hv, Prv,	Hv, V1	Hv, V1

2.3 Formy participace občanů v politickém životě				V1	V1
2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				V1	V1
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					

3.1 Evropa a svět nás zajímá	Tv, Hv	Tv, Hv, Prv	Tv, Hv, Aj	Vv, Tv, Hv, Aj	Vv, Tv, Hv, Aj, Vla
3.2 Objevujeme Evropu a svět		Prv	Hv, Aj	Vl, Aj, Hv	Vl, Aj, Hv
3.3 Jsme Evropané			Prv	Vl	Vl
4. Multikulturní výchova					
4.1 Kulturní diference	Tv, Hv, Prv	Tv, Hv, Prv	Tv, Hv, Prv	Tv, Hv, Vl	Tv, Hv, Vl
4.2 Lidské vztahy	Tv, Hv, Čj, Prv	Tv, Hv, Čj, Prv	Tv, Hv, Čj, Prv	Tv, Hv, Čj, Vl	Tv, Hv, Čj, Vl
4.3 Etnický původ	Prv	Prv		Hv	Vl
4.4 Multikulturalita			Prv	Vl	Vl, Inf
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity					Vl
5. Enviromentální výchova					
5.1 Ekosystémy	Prv	Prv	Prv	Př	Př, Vl
5.2 Základní podmínky života	Prv, Tv	Prv, Tv	Prv, Tv	Př, Tv	Př, Tv
5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Tv, Prv	Tv, Prv	Tv, Prv	Tv, Př, Vla	Tv Př, Vla

5.4 Vztah člověka k prostředí	Prv, Vv	Prv, Vv	Prv, Vv, Hv	Př, Vl, Vv	Př, Vl, Hv, Vv
6. Mediální výchova					
Tématické okruhy receptivních činností					
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Prv	Čj	Čj, Inf	Čj, Inf
6.2 Interpretace vztahu mediálních	Hv	Hv, Prv, Čj	Hv, Prv, Čj	Čj, Inf	Čj, Inf

sdělení a reality					
6.3 Stavba mediálních sdělení					
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení				Hv	Hv
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti	Tv	Tv	Tv	Tv, Hv	Tv, Hv, Aj
Tématické okruhy produktivních činností					
6.6 Tvorba mediálního sdělení				Vv, Inf	Čj, Inf
6.7 Práce v realizačním týmu	Tv	Tv	Tv	Tv, Inf	Tv, Inf

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

OBSAH:

- I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků**
- II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení**
- III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách**
- IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace**
- V. Pravidla chování žáků**
- VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.**

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
7. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.

8. Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení se považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem. Dopustí-li se žák takového jednání, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost zákonnému zástupci žáka, orgánu sociálně-právní ochrany dětí a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.

Základní vzdělávání

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

4. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

5. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

6. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

7. Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

9. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

10. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

11. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

12. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořením chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří
 - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál
5. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
7. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
 - zodpovědnost
 - motivace k učení

- sebedůvěra
- vztahy v třídním kolektivu.

8. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,

1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1.1 Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 – neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

2. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

2.1 Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

2.2 Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

2.3 Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

Žák je hodnocen stupněm

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

2.4. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

2.5. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají předměty český jazyk, anglický jazyk, prvouka, přírodověda, vlastivěda, informatika a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují nedostatky. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi

podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají pracovní činnosti.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné

nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie..

5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a tělesná výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

- 6.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- 6.2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- 6.3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- 6.4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

6.5 Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení

4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

7. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

7.1 Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.

7.2 Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

7.3 Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

7.4 Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

7.5 Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).

7.6 Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,

1. Žáci kteří na 1. stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají do konce příslušného školního roku komisionální opravné zkoušky (jednu za den). Termín určí ředitel školy.

2. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

3. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Odlíšnosti pro individuální vzdělávání

Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

Plnění povinné školní docházky v zahraničí

Upravuje ho vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 243/2017 Sb.

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/plneni-povinne-skolni-dochazky-v-zahranici-od-1-9-2017>

Odlíšnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
8. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
4. Žák 2. až 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň 3 známky za každé pololetí. Z toho z předmětů teoretického zaměření nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajistí předání známek také do školní matriky k zaznamenání do katalogových listů a dbá o jejich úplnost. Do katalogových listů jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

13. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

14. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultacích, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující po dohodě možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.

15. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

19. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré) Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje, nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé) Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova, nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

V. Pravidla chování žáků

1. Žák se ve škole chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických pracovníků, dodržuje školní řád. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.
2. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin a účastní se činností organizovaných školou. Docházka do zájmových kroužků a do školní družiny je pro přihlášené povinná. Odhlásit se mohou kdykoli během školního roku.
3. Žák chodí do školy vhodně a čistě upraven a oblečen.
4. Žák zachází s učebnicemi a školními potřebami šetrně, udržuje své místo, třídu i ostatní školní prostory v čistotě a pořádku, chrání školní i soukromý majetek před poškozením; nosí do školy učebnice a školní potřeby podle rozvrhu hodin a pokynů učitelů.
5. Před ukončením vyučování žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.
6. Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).
7. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin nebo pokynů vyučujících.
8. Pokud se žák nemůže zúčastnit výuky, jeho nepřítomnost omlouvají zákonní zástupci do 3 dnů písemně nebo telefonicky a po návratu do školy písemně na omluvném listu v žákovské knížce nebo v notýsku. Informaci o uvolnění z předem známých důvodů podávají rodiče písemně třídnímu učiteli. Odchod žáka z vyučování před jeho ukončením je možný pouze se souhlasem učitele hodiny (max. na jednu hodinu) nebo se souhlasem třídního učitele (na více hodin) na základě písemné žádosti rodičů. Škola v odůvodněných případech může po rodičích žáka požadovat, aby omluvenka žákovy absence byla doložena lékařským potvrzením.
10. Žák se řádně a systematicky připravuje na vyučování.
11. Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti ve škole. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností školy hlásí bez zbytečného odkladu vyučujícímu, třídnímu učiteli nebo jinému zaměstnanci školy.
12. Žák nenosí do školy předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Za cenné předměty, včetně šperků a mobilních telefonů škola neručí.

VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním je

zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

2. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
3. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
7. Klasifikace byla provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,
8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
9. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

29. 8. 2019

Mgr. Jaroslava Koželská, řed. ZŠ Bylany